

Novice iz Moravške doline

GLASILO OBČINE MORAVČE / NOVEMBER 2023 / ŠTEVILKA 9 / LETNIK XXIV

9

2023

22. memorial Staša Lebarja / str. 22
Tradicionalno gasilsko tekmovanje, ki poteka na avtobusnem parkirišču pod cerkvijo sv. Martina v Moravčah. Kljub strogemu tekmovalnemu režimu so gasilci dan preživeli v sproščnem tovariškem vzdušju.

Društvo krajanov Limbarska gora na ekskurziji od Valentina na Limbarski gori do Valentina na Lešah / str. 16
Lepote Koroške, ki so se razkrivale v sončni soboti, so razkrivale, v kako neverjetno zgodovinsko bogati, kulturno pestri in kulinarčno izvirni deželi živimo.

Združenje ekoloških kmetov Zdravo življenje / str. 26
Vsakoletne ogledne kmetij članov v sodelovanju s KGZS izvajajo že nekaj let. Letoš so obiskali kmetijo Pri Dolencu v Vnanjih Goricah, kjer so preživeli prijetne, zanimive in poučne ure.

Advent – radostno pričakovanje / str. 34
Adventni čas nas želi spomniti, da je vse naše življenje usmerjeno v prihodnost in v pričakovanje. Poiščimo smerokaze in koordinate, ki nas usmerjajo v smer, kjer se zavedamo smiselnosti našega početja in prizadevanja.

OBČINA MORAVČE
VABI NA

**TRADICIONALNI
NOVOLETNI
KONCERT**

v soboto, 16. decembra 2023, ob 19. uri
v Kulturnem domu Moravče

Sodelujejo:

- Pihana godba Moravče
- Moški pevski zbor KD Tine Kos in vokalna skupina ODA
- Upokojenski pevski zbor
- ansambel mladih glasbenih talentov

Lepo vabljeni!

28. BOŽIČNI KONCERT

**KOMORNI ZBOR LIMBAR
OTROŠKI ZBOR LIMBAR**

CITRE: Tomaž Plahutnik

torek, 26. decembra 2023 ob 16. uri
v cerkvi sv. Martina v Moravčah

SLAVNOSTNI GOVORNIK:
Sandi Curk,
dobitnik prestižne nagrade Evropskega parlamenta,
Državljan Evrope 2023

VSTOP PROST

SVETI MIKLAVŽ

BO S SVOJIM SPREMSTVOM
OBISKAL OTROKE

**V NEDELJO,
3.12.2023 OB 10:00,**

V CERKVI SVETEGA MIKLAVŽA.

VABI ŽUPNIJA MORAVČE IN DPM MORAVČE

Miklavževanje

z igrico »Tereza, brez veze«
v soboto, 2. decembra 2023,
v cerkvi sv. Martina Moravče
ob 11. uri predšolski otroci
ob 15. uri šolski otroci 1. triade in ostali.

Prisrčno vabljeni!

Spoštovani prebivalci Moravške doline!

Vabimo vas, da s svojimi prispevki sooblikujete vsebino časopisa, ki se skoraj vsak mesec razgrinja pred vami. Njegova vsebina predstavlja uspešne zgodbe posameznikov, društev in institucij. Zgodbe mladih po letih in mladih po srcu. Bodite del naše sedanjosti in ustvarjajte naš skupni zgodovinski spomin za prihodnje generacije.

Pridružite se s svojimi prispevki. Veseli bomo vašega sodelovanja.

Uredniški odbor

Novice iz Moravške doline

NOVEMBER 2023
ŠTEVILKA 9
LETNIK XXIV

Novice iz Moravške doline je informativno glasilo Občine Moravče, ki je tudi izdajateljica. ISSN 2536-4057. Izhaja predvidoma desetkrat letno in ga prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Sedež in naslov uredništva
Občina Moravče
Vegova ulica 9
1251 Moravče
01 724 71 40

E-poštni naslov
moravske.novice@moravce.si

Uredništvo
Novic iz Moravške doline:

Odgovorna urednica
Albina Močilnikar

Lektorica
Bernarda Mal

Likovni urednik in oblikovanje
mag. Blaž Slapar

Uredniški odbor
Bojana Dorič
Irena Malovrh
David Koprivšek
Anja Ravnikar

Fotografija na naslovnici
Albina Močilnikar

Tisk
SCHWARZ PRINT d.o.o.

Naklada
1880 izvodov

Rokovnik izhajanj, navodila za pisce prispevkov in cenik oglasnega prostora so objavljeni na spletni strani www.moravce.si.

Naslednja številka izide 21. december. Prispevke za objavo pošljite na elektronski naslov moravske.novice@moravce.si. **Rok za oddajo je 6. december.**

Pisci sami jamčijo za verodostojnost vsebine objav ter za avtorstvo besedil in slikovnega gradiva. Novice iz Moravške doline so vpisane v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo RS pod zaporedno številko 374.

dr. Milan Balažič
župan občine Moravče

Nov veter razvoja Moravške

Drage občanke in občani Občine Moravče.

Ne glede na to, da smo že globoko zakorakali v jesenski čas, dinamika ne popušča. Našo pomembno investicijo v varno oskrbo s pitno vodo sem si ogledal 4. oktobra. **Nov sodobni vodni vir Ples 2 je že v poskusnem delovanju**, tako da lahko po opravljenih analizah realno pričakujemo, da bo na vodovodno omrežje priklopljen sredi prihodnjega leta. Tako bomo imeli poleg obstoječega Plesa 1 dodatni zanesljivi vir pitne vode. V bližini, na Hribu nad Plesom, pa že pripravljamo vse potrebno za še eno veliko naložbo, vredno skoraj pol milijona evrov: tu bomo prihodnje leto zgradili **veliko filtrirno napravo**, ki bo ob velikih deževjih preprečila zakalitev vode in bo zato oskrba zanesljiva – brez doslejšnjih prekuhanj vode ali celo zapiranja vodovoda.

Novi projekti

Na sedežu družbe Termit smo 13. oktobra v skladu s podpisanim Protokolom izpeljali prvo konstitutivno **sejo Koordinacijskega odbora Občina Moravče-Termit**. Razprava je bila že prvič zelo operativna, zato lahko v nadaljevanju pričakujemo nove konkretne korake v smeri zaščite našega okolja. O vseh vas bom redno obveščal, tako da bo tudi zadnjim dvomljivcem jasno, da je po Moravški dolini zapihal nov veter.

Na **seji Občinskega sveta** smo 18. oktobra sprejeli načrt proračuna za leti 2024-2025 v prvem branju, ki je naravnani razvojno in socialno. Zdaj je v javni razpravi, pričakujem pa, da ga bodo svetniki dokončno potrdili v začetku decembra. Ti so med drugim z veliko večino podprli podpisan Protokol sodelovanja med Občino Moravče in družbo Termit. Prav tako so glasovali za sprejem Pravilnika o uporabi športne dvorane Primoža Peterke, na podlagi katerega bo dvorana kmalu dostopna vsem. 25. oktobra pa sem prerezal trak za še eno novo pridobitev: odslej ima

naš Zdravstveni dom dvigalo, ki vsem omogoča lažji dostop do zdravnika.

Še na kratko: naložba države v naš **dom starejših občanov** je navkljub varčevalnim ukrepom vlade potrjena v višini 10 milijonov evrov. Z novim razpisom bo posebna komisija le še izbrala izvajalca del. Za **moravško obvoznico smo v zadnjih mesecih pridobili sedem soglasij**, med njimi takšna, ki so najzahtevnejša – denimo, okolje, kmetijstvo, vodarji. Projekt **sončne elektrarne** tudi že dobiva določne obrise in zdaj skupaj s Termitom pripravljamo teren za gradnjo na območju nekdanje deponije pri Drtiji. Z optiko je vzhodni del občine povečini opremljen, zdaj se pridobiva soglasja za osrednji del (Drtija, Češnjice, Zalog pri Moravčah, Straža), zahodni del pa bo na vrsti prihodnje leto. Lahko ste prepričani, da delamo vse, kar je v naši moči, da pospešujemo izvedbo vsega naštetega. Vse za Moravško!

Moravški raj na zemlji

Ja, priznam, je kaj čudnega, če smo lokal-patrioti? Slovenski patriotizem je na Moravškem nadgrajen z moravškim domoljubjem, ljubezen do domovine dopolnjuje naša predana pripadnost Moravški dolini, njenim lepotam, zgodovini, kulturi, vrednotam. Če je slovenska domovina naša očetnjava, je Moravška dolina s svojim okoliškim hribovjem naša ožja domovina, naša velika družina. Slavna preteklost naših prednikov še danes določa naše delovanje: v njih prepoznavamo naše skupno ime in tradicijo, ki nas zavezuje k nadaljevanju pradačne preteklosti. Skupno je vse materialno in duhovno bogastvo Moravške – zemlja, gozdovi, travniki, voda, zrak, sadovi narave. **Moravška dolina je naša skupna dediščina, ki si jo je treba tudi skupaj deliti**. Smo njeni začasni skrbniki, kar od nas terja mirno sobivanje in spodbujanje dobrodejnih oblik skupnega ter omejevanje škodljivih oblik.

Moravška dolina skrita v novemberski jutranji megli

V časih, ki prihajajo, bo potrebno tako kot v starih časih poskrbeti, da bomo v naši dolini v ključnih rečeh preživetja (hrana, voda, elektrika) spet postali čim bolj **samozadostni**. Da bi kar se le da zadovoljili potrebe naše lokalne skupnosti, bomo morali širiti njive in vrtove, podpirati naše kmete, poskrbeti za zadostne zaloge čiste pitne vode in graditi sončne elektrarne od malih na naših strehah do resne velike sončne elektrarne s sopripadajočim sodobnim električnim omrežjem. Ne če – ko nam to uspe, bodo zagotovljeni temelji nadaljnega obstoja našega nebeškega raja na zemlji.

Vi do Sokliča tako, mi pa drugače

Kajpada je prvi pogoj, da nam to uspe to, da stopimo skupaj. Samo če bomo nenehno zavračali sejalice razdora med nami, ki izrabljajo posamezne predsodke, bomo izpeljali svoje cilje. Povezovanje v našem Partnerstvu za razvoj Moravske nam kaže boljšo prihodnost, ki je niso uničili boji iz strelskih jarkov stare moravske politike. Kaže nam prihodnost, v kateri se vsi med seboj razumemo in držimo skupaj, saj vsi hočemo vsaj približno isto – dobro življenje v zdravem okolju. Pustimo ob strani večne »špilfrderberje«. Za boljšo skupnost bo dovolj, da samo malo bolj upoštevamo naše sosede, soljudi, da jih spoštujemo, da smo z njimi solidarni in da si vzajemno pomagamo.

Zadnja leta hitro zmanjšujemo naš zgodovinski razvojni zaostanek. Eden od ključnih razlogov za to je tudi to, da nova moravska politika stoji skupaj in dela za skupnost. V nasprotju z do skrajnosti prignanim individualizmom sodobne družbe je za nas prav lokalna skupnost tista, ki ponuja osnovo za opolnomočenje posameznika, ker je prav skupnost prostor pristin odnosov, osebnih vezi, človečnosti, poleg tega pa fizičnega in mentalnega preživetja, življenja, dela, razprave, ustvarjalnosti, ljubezni

in tudi upora – ko je ta nujno potreben. Iz uporne skupnosti vzniknejo močni, svobodni in samostojni posamezniki in posameznice, ki si vzamejo nazaj tiste pravice, ki jim gredo. Za nas se pri Sokliču končajo zgodbe »razvitih« s svojo odtujenostjo, razkrojem skupnostnih oblik sobivanja, komercializacije življenja, uničevanja življenjskega okolja, medijskega poneumljanja in dobička kot edinega smisla življenja.

Solidarna skupnost

Človek je človeku volk, ko je ta sam, oropan skupnostne solidarnosti in zveden na tekmujoče blago. V nasprotju s tem želimo graditi solidarno skupnost s preživetveno sposobnostjo, samopomočjo, samozadostnostjo in samoorganizacijo. V takšni lokalni skupnosti ljudje najdejo oporo predvsem drug v drugem. Pri nas so junaki, ki rešujejo življenja in lastnino običajni ljudje, ki se po potrebi izkažejo za odlične organizatorje, vodje in koordinatorje – in to v razmerah, ko državne institucije pogosto odpovedo, saj svojih papirnatih načrtov niso sposobne prilagoditi razmeram na terenu. Požar, poplava, potres itn. so za nas samo nova priložnost, da pokažemo svojo solidarnost do soobčank in soobčanov.

Pri tem se največ naučimo od tradicije naših dedov in babic, ki so znali živeti preprosto, toda lepo življenje. Zato gledamo v vzratno ogledalo: gledamo nazaj, da bi videli, kako gremo lahko naprej. In zato hočemo ob uporabi najsodobnejših tehnologij ohranjati našo lepoticu – Moravško dolino – kot je bila pred stoletji, preden je vanjo zašel čarovničin kapitalski urok in je lepoticu za kratek čas izgubila nekaj leska. **Zdaj smo jo prebudili v novo življenje. Varujmo jo. Skrbimo drug za drugega. Odpustimo, nehajmo se prepirati. Pomagajmo si. Bodimo dobri. Že jutri bo spet priložnost za to.**

Druga seja KOORDINACIJSKEGA ODBORA - ploden pogovor med Občino Moravče in Termitom

Na 2. seji Koordinacijskega odbora Občine Moravče in družbe Termit d. d., ki ga je vodil župan Občine Moravče dr. Milan Balažič v prostorih občine, je bilo govora o ureditvi prostorskih aktov, skupnemu projektu gradnje sončne elektrarne in odprtju mostu v smeri proti kamnolomu Jelša. Podjetje Termit je v zadnjem mesecu postavilo tudi zaščitno ograjo na izpostavljenem delu odkopnega področja Soteska.

Sestanek je minil v tvornem dialogu, naslednja seja Koordinacijskega odbora pa je sklicana čez mesec dni.

Pojasnila k Protokolu med Občino Moravče in podjetjem Termit d. d.

Pozornost moravške javnosti se v zadnjih tednih osredotoča na dogajanje okrog podpisa dokumenta, ki ga lahko razumemo kot sporazum med dvema sprtima stranema, v vojaškem žargonu bi lahko rekli premirje po dolgoletni vojni. Dejansko je takšna argumentacija preveč posplošena, saj dokument samega problema onesnaževanja v občini ne odpravlja, nasprotno, verjetno **bo dokument dinamično obratovanja podjetja celo spodbudil**, kar pa bi ob njegovi morebitni ignoranci ali celo zlorabi vodilo v nove spore. Za njegovo boljše razumevanje je zato treba izpostaviti nekatere njegove ključne **pridobitve** in pojasniti njihov pomen. Ob tem je treba še posebej povedati, da odprtih okoljskih vprašanj, ki jih ima podjetje z državo in posamezniki, dokument ne odpravlja, zato številne zaveze podjetja izhajajo iz upoštevanja njegovih obstoječih okoljevarstvenih obveznosti.

Katere so potem bistvene pridobitve za lokalno skupnost, ki jo v tem primeru zastopa Občina?

1. Ustanovljen je koordinacijski odbor. V njem so enakomerno zastopani predstavniki Občine in podjetja. Ta je namenjen predvsem **komunikaciji** med obema stranema, ki je pred tem bodisi ni bilo bodisi je bila negativna. Skozi odbor prihaja do izmenjave informacij in mnenj, katerih razvoj podjetja ne more zaobiti. S tem novim organom se je vzpostavilo soglašalno upravljanje s prostorom, z njim se **usklajujejo in mrežijo interesi podjetja in lokalne skupnosti**.

2. Podjetje se je hkrati obvezalo, da bo o morebitnih okoljskih nesrečah, ki bi se lahko zgodile na prostoru obratovanja, po sistemu hitrega obveščanja nemudoma poročalo Občini. Pred tem protokolom je bila Občina prepuščena dobri volji podjetja, ki pa je zadnja leta ni bilo. Do zdaj je večina nezgod prišla v javnost le prek očividcev, potem pa se pogosto informacij zaradi izmikavanja odgovornosti ni dalo preveriti, kaj šele dokazati.

3. Podjetje se je zavezalo k **omejevanju dostopa** in varovanju območja svojega delovanja. V ta namen je bila že postavljena ograja ob jami za šolo.

4. Občina se po drugi strani zavezuje, da bo skladno s potrebami podjetja in zaščite lastnih interesov (zlasti varovanja okolja) poskrbela za izdelavo za obe strani **sprejemljivih prostorskih načrtov**. Ti so nujno potrebni za obstoj podjetja oz. ohranjanje njegove osnovne dejavnosti (izkop kremenovega peska in proizvodnja njegovih produktov). Za usodo vsakega od odprtih delovišč je izdelan usklajen scenarij.

5. Vzpostavljeno sodelovanje je pogoj in osnova za skupne projekte, kot je načrtovana **sončna elektrarna na območju sanirane deponije** v Drtiji. Lokacija je za tovrstno dejavnost zelo primerna in kot taka uživa podporo ne le Občine in podjetja pač pa tudi države. Slednja mora poskrbeti za izgradnjo infrastrukture za distribucijo elektrike, s katero bi Moravska dolina postala ne le energetska samozadostna, pač pa bi ustvarjala energijske presežke. Investicija je usklajena z nacionalno strategijo zelenega prehoda.

Kot sem že uvodoma navedel, dokument sam ne rešuje obstoječih okoljskih problemov. V ta namen želim **izpostaviti**, da ni poskrbljeno za zajezitev izcednih voda iz deponije in vzpostavitev sistema biološkega čiščenja le teh. Najmanj, za kar bi bilo treba poskrbeti, je preprečitev odlaganja sedimentov, ki jih prinaša potok Stražica v Drtijščico in ki v glavnem končajo v Gradiškem jezeru. Šele ob vzpostavitvi očiščevanja onesnaženih voda bi bilo smiselno izvajanje stalnega monitoringa.

Morda se kdo sprašuje, zakaj je bilo treba za takšen epilog voditi tako dramatičen boj, se izpostavljati pred javnostjo in tvegati posledice? Prav tako lahko podvomimo v smiselnost ustvarjanja škode, ki jo je domnevno utrpelo podjetje.

Odgovor je jasen. Dejstvo je, da če se v Moravčah ne bi zbudila civilna družba, če se ne bi zgodil LIM, če ne bi zamenjali stare politične garniture in če ne bi v temelju zamajali s Termitom in doktrinirana prepričanja občanov, danes ne bi imeli na drugi strani enakovrednega sogovornika.

Moravčani smo bili pred uprom desetletja nevede in nehote **talci** skrajno neodgovornega ravnanja vodstva podjetja in njegovih političnih spreg. Le z **legendarnim bojem** posameznikov nam je uspelo zbuditi javnost, medije in državo, ki je končno prisilila podjetje k bistvenemu zmanjšanju pritiska na okolje in pristopilo k resni sanaciji stanja. Verjamem, da stopamo v boljše čase in da vse žrtve, ki so v preteklosti bile travmatizirane ali so celo izgubile svoje zdravje, niso bile zaman. Obenem se zahvaljujem vsem soborcem za njihov doseženi prispevek k izborjenemu stanju.

Boj za čisto in zeleno dolino še zdaleč ni končan. Nasprotno, s tem protokolom se odpirajo nove možnosti za odpravljanje posledic onesnaženja, ki je na Moravškem dejstvo. Podjetju so s spremenjenim odnosom do skupnosti odprte možnosti za bolj učinkovito izvajanje ukrepov za zaščito okolja in s tem k izgradnji lepše, čistejše prihodnosti. S sporazumom je tlakovana pot novim odnosom med podjetjem in Občino, kar vnaša mir v lokalno skupnost, a za njegovo ohranitev bodo potrebni nadaljnji napor na obeh straneh.

Dr. Jurij Kočar, podžupan

Gradimo Moravško dolino zate

V Češnjicah pri Moravčah se je v ponedeljek, 23. oktobra 2023, odvijala izredna volilna konferenca Občinskega odbora SDS Moravče. Izredno volilno konferenco je sklical Izvršilni odbor SDS po skoraj enoletnem obdobju brez predsedstva v OO SDS Moravče. Prisotni so bili številni člani in podporniki OO SDS Moravče. S strani stranke SDS so se konference udeležili podpredsednik SDS Aleš Hojs, generalni sekretar SDS mag. Borut Dolanc, poslanec Državnega zbora RS Rado Gladek in članica vodstva SDS Alenka Koren Gomboc.

Izredno volilno konferenco je vodil generalni sekretar SDS mag. Borut Dolanc, ki je najprej predstavil listo kandidatov za organe OO SDS Moravče, ki so jo sestavljali kandidati, ki so pridobili soglasje Izvršilnega odbora SDS. Po izvedenem javnem glasovanju je konferenco protestno zapustilo 12 članov. Konferenca je bila tako zaznamovana s trenji in nezadovoljstvom nekaterih članov občinskega odbora, kar kaže na različna stališča in videnja znotraj občinskega odbora. Kljub temu pa je večina članov novo izvoljene organe OO SDS podprla in izrazila pripravljenost pri uresničevanju strankinih ciljev.

Na tej točki je predsedujoči mag. Borut Dolanc ugotovil, da konferenca ostaja sklepna in nadaljeval z delom po sprejetem dnevnem redu. Poslanec Državnega zbora Rado Gladek je prisotnim predstavil delo poslanske skupine SDS v državnem zboru in orisal politično stanje v Sloveniji ter se zavezal k aktivnemu sodelovanju z novoizvoljenimi člani organov OO SDS. Podpredsednik SDS Aleš Hojs je pozdravil svež veter v Moravški dolini, ki veje skozi novo in pomlajeno vodstvo OO SDS Moravče.

Izredna konferenca, na kateri so člani OO SDS izvolili novo predsednico Saro Flis, izvršilni odbor ter nadzorno komisijo je ključna prelomnica za OO SDS. Nova predsednica se je po izvolitvi najprej zahvalila za izkazano podporo, nato pa pozvala k sodelovanju in složnemu delu občinskega odbora. Izpostavila je, da je potrebno občinski odbor povezati in ter se pripraviti na prihajajoče volitve v Evropski parlament ter vse ostale volitve v prihodnjih letih. Zavezala se je k odgovornemu in povezovalnemu vodenju občinskega odbora v skladu s temeljnimi načeli in programom SDS.

Izredna volilna konferenca OO SDS v Češnjicah je tako prinesla novo usmeritev in svežo energijo občinskemu odboru, ki si bo prizadeval za nadaljnji politični razvoj.

Skupaj zgradimo Moravško dolino, na katero bomo ponosni.

Sara Flis
Predsednica OO SDS Moravče

Župan odprl novo dvigalo v Zdravstvenem domu Moravče

Župan Občine Moravče dr. Milan Balažič je 25. oktobra 2023 odprl novo dvigalo v Zdravstvenem domu Moravče. Investicijo v višini 80.000 evrov sta omogočili Občina Moravče in Zdravstveni dom Domžale.

Dvigalo bo invalidom, bolnim in starejšim omogočalo lažji dostop do zdravstvenih storitev. Odprtja se je s strani Občine Moravče udeležil tudi podžupan Janez Vidic, s strani Zdravstvenega doma Domžale pa pomočnik direktorice za zdravstveno nego Gašper Orehek.

Začetek del na novem vodovodu na Čebulovni in Tomanovi poti v Moravčah

Podjetje JKP Prodnik je 14. novembra začelo izvajati investicijsko-vzdrževalna dela na vodovodu in hišnih priključkih v Moravčah. Čebulovna in Tomanova pot bosta dobili nov vodovod v skupni dolžini 196 metrov s skupaj 14 hišnimi priključki. Gre za investicijo Občine Moravče v višini 121.000 evrov. Dela bodo predvidoma končana v roku enega meseca.

Župan dr. Milan Balažič sprejel predsednika kulturnega društva Ljubljana–Kijev Andrijo Hevka

13. novembra 2023, je župan Občine Moravče dr. Milan Balažič na obisk sprejel predsednika Kulturnega društva Ljubljana–Kijev **Andrijo Hevka**. Uvodoma mu je prenesel solidarnost moravških ljudi s pravičnim bojem ukrajinskega ljudstva proti ruskemu okupatorju.

Oba sta se v pogovoru zavzela za krepitev sodelovanja na kulturnem, političnem in gospodarskem področju. Tako bo **februarja prihodnje leto** v Moravčah za začetek organizirana **predstavitev ukrajinske kulture**. Župan je predsedniku slovensko-ukrajinskega prijateljstva zagotovil nadaljnjo podporo, ki bo med obema velikima narodoma spletla še bolj tesne povezave.

Zaključena prva faza prenove Kulturnega doma v Moravčah

Župan Občine Moravče dr. Milan Balažič je 15. novembra 2023 z otvoritvenim rezanjem traku zaznamoval zaključek prve faze prenove Kulturnega doma v Moravčah. Kulturni dom je končno dobil svoje kanalizacijsko omrežje, prav tako pa so bili povsem obnovljeni sanitarni prostori. Višina te investicije Občine Moravče je 80.000 evrov.

Prenovljen partizanski spomenik nad Češnjicami

Župan Občine Moravče dr. Milan Balažič je 2. novembra 2023 ob spremstvu svetovalca župana za vrednote NOB Stanislava Ravnikar položil venec ob partizanski spomenik nad Češnjicami.

Spomenik, posvečen padlim partizanom v zadnjih dneh druge svetovne vojne, so poletne vremenske ujme nevarno poškodovale. Okrog spomenika je padlo nekaj velikih dreves, voda pa je močno poškodovala tudi podnožje spomenika in dostopno pot. Tekom meseca oktobra je bil spomenik prenovljen, prav tako je bila na novo urejena okolica.

Spomine na dogodke in ljudi moramo ohranjati žive. Zato, da bomo znali vrednotiti sedanost, ki jo živimo.

BESEDILO: ALBINA MOČILNIKAR, FOTOGRAFIJE: ALBINA MOČILNIKAR in ELI SOLITAS (@UNSPLASH.COM)

"Leto je naokrog in spet je dan spomina na mrtve. V krščanski tradiciji tudi dan vseh svetih. Na ta dan se še posebej spomnimo svojih najbližjih, ki jih ni več med nami. S tem, ko izkazujemo spoštovanje mrtvih, spoštujemo tudi vse žive. To človeka – če je človek – loči od živali.«

S temi besedami je župan občine Moravče dr. Milan Balazič ob dnevu spomina na mrtve oz. vseh svetih nagovoril zbrane občane, njihove prijatelje in sorodnike na osrednji občinski komemoraciji 1. novembra na moravškem pokopališču. Komemoracijo Občina Moravče skupaj z Župnijo Moravče pripravi vsako leto.

Komemoracijo so programsko sooblikovali Pihalna godba Moravče, Moški zbor Tine Kos Moravče in Mešani zbor Župnije Moravče.

Ob dnevu spomina na mrtve je pred sveto mašo ob 14.00 župan v parku na Trgu svobode položil vence ob spomeniku padlim v prvi svetovni vojni, spomeniku padlim v času okupacije in narodno-osvobodilnega boja, spomeniku vsem žrtvam revolucionarnega nasilja in povojnih izvensodnih pobojev ter k spomeniku slovenske samostojnosti.

Po sveti maši je na pokopališču v Moravčah zbrane nagovoril z naslednjimi besedami: »... **Naj današnji dan mine v spoštljivem spominu in strpnosti. Predvsem pa v tistem lepem občutku nas živih, da tisti, ki so umrli, niso umrli zaman.**«

Za trenutek smo ustavili korak, misel, besedo in se z globokim spoštovanjem poklonili vsem, ki so zaznamovali ali začrtali naše življenje. To je dan spomina na vse tiste, ki so vstopili v naše življenje

in nam pustili neizbrisen pečat v naših srcih. Mi smo njihova dediščina. Zato ne smemo zapraviti te dediščine, ki so ji posvetili vse, kar so imeli. Ohranili jo bomo, spoštljivo drug do drugega, do vseh živih in vseh mrtvih.

Danes se s spoštovanjem in z odkrito, globoko hvaležnostjo poklanjamo njihovu spominu. Zbrali smo se tu, na kraju poslednjega slovesa. Spominska obeležja, ki smo jih postavili, so nema priča njihove in naše preteklosti, ki kljub svoji nemosti opisuje čase pred nami. **Čeprav so za nami, so v nas.**

Spomin na mrtve, ki v teh dneh ponovno združuje razkropljene družine, stisk roke prijateljev in znancev, naj bo priložnost, da pozabimo na morebitna medsebojna nasprotovanja. **Naj prevlada razum, da v naši skupnosti živih zaživimo skupaj.** Vsi skupaj. Kako potrebujemo drug drugega, nas opozarja tudi ta negotovi čas novih vojn, podnebnih sprememb z besno naravo, raznih kriz in epidemij.

Vsi se spominjamo vseh, od katerih smo se poslovili in jih danes ni več med nami. Spomin nanje živi v naših srcih in v naših mislih. Spominjamo se tudi njihovega časa. Preteklega časa, časa težkih in tragičnih obdobij naše zgodovine. To je bil čas, ki so ga poganjali zlo, sovraštvo in nasilje. **Vendar pa smo mi, potomci tedanjih nasprotnikov, znali in uspeli doseči medsebojno pomiritev in spravo.**

Zato je prav, da se spomnimo na žrtve, ki so nam omogočile svobodo, na ljudi, ki so svoja življenja žrtvovali na oltarju domovine zato, da danes živimo v svobodni in samostojni državi.

Spomine na dogodke in ljudi moramo ohranяти žive zato, da bomo znali vrednotiti sedanost, ki jo živimo. Včasih pozabljamo, da so mir, prijateljstvo in sodelovanje temeljne in neprecenljive vrednote. **Naše medsebojne vezi so močnejše od vsega, kar bi nas morda lahko delilo. Odpustimo si. Pomagajmo si. Že danes, na ta dan."**

Pri blagoslovu grobov in pokopališča so poleg domačega župnika **Kancijana Čizmana** sodelovali jezuit pater **Drago Lavrič**, ki je vodil tudi sveto mašo ob 14.00, **Vinko Podbevšek**, ki je trenutno duhovni pomočnik v Kranju in vrhpoljski župnik **Ivan Povšnar**.

Ob zaključku blagoslova pokopališča in grobov je pater Drago Lavrič blagoslovil tudi **obnovljeni križ na starem delu pokopališča**, pri prenovi katerega so sodelovali mojstri iz naše doline.

Uspeli smo oblikovati skupne vrednote in na teh temeljih zgraditi trdno državo Slovenijo. Po njeni zaslugi živimo v miru in relativnem blagostanju. Res je, da se soočamo s številnimi izzivi, vendar pa ostajamo v svojem bistvu kljub vsem vsakodnevnim prepirom trdna skupnost. Skupnost ranljivih in skupnost ponosnih.

Hvala Mihi Žavbiju ter pomočnikoma Gabrijelu Zajcu in Dragu Cerarju za izdelavo novega podstavka, Avguštinu Faletu za obdelavo lesa in strehe nad križem, Robertu Prašnikarju za obnovo in delno pozlato korpusa. Hvala tudi Cirilu Veselu in Marjanu Vidergarju ter Občini Moravče in Prodniku d. o. o.

Občinski svet sprejel proračun v prvem branju in potrdil sporazum med Občino Moravče ter družbo Termit d. d.

Občinski svet Občine Moravče je 18. oktobra 2023 na 9. redni seji sprejel predlog proračuna za leti 2024–2025 v prvem branju. S sklepom je zdaj proračun poslan v 15-dnevno javno razpravo. Po tem ko bodo o njem razpravljani posamezni odbori Občinskega sveta, ga bo ta v drugem branju obravnaval 6. decembra.

Za predlog proračuna je župan dr. Milan Balažič poudaril, da je uravnotežen, razvojni in socialni. Poleg vsega ostalega bosta največji investiciji občine v prihodnjem letu nadgradnja čistilne naprave v Moravčah in filtrirna naprava na glavnem vodovodu na Hribu pri Plesu. Vse ostale večje investicije (dom starejših občanov, obvoznica, sončna elektrarna in optika) bodo povečini financirane s strani državnih sredstev, evropskega denarja in zasebnih investorjev.

V nadaljevanju je Občinski svet na predlog župana z veliko večino glasov potrdil podpisan Protokol sodelovanja med Občino Moravče in družbo Termit d. d., ki vzpostavlja pogoje za zaščito naravnega okolja in zdravja ljudi, hkrati pa podjetju omogoča nadaljnji razvoj. Prav tako je bil sprejet Pravilnik o uporabi nove športne dvorane Primoža Peterke, Občinski svet pa se je strinjal tudi z minimalnim dvigom cen komunalnih storitev JKP Prodnik.

Posnetki sej so na spletni strani občine Moravče:

- **YouTube kanal**
- **Ali pod zavihkom: Organi občine – Občinski svet – Seje**

Vsebine, objavljene na straneh, namenjenih strankam oz. listam občinskega sveta, izražajo osebna mnenja avtorjev. Za njihovo vsebino uredništvo ne odgovarja. Avtorji sami zagotavljajo verodostojnost in resničnost zapisanega. Prispevki niso lektorirani, vanje tudi ne posegamo z uredniškimi popravki.

Pogled z druge strani

Verjetno je malokdo pred dobrimi petimi leti pričakoval neverjeten razplet zgodbe o sanaciji opuščenih peskokopov Termita z uporabo izrabljenih livarskih peskov, glin in inertnih odpadkov. Po štirih letih in drugih lokalnih volitvah je kdove kje padla odločitev, da je potrebno akterje na Občini, ki so to zakuhal, potegniti iz blata. Da bo volk sit in koza cela, so spisali protokol o zavezi Termita, da bo sanacijo izvajal z materiali, za katere bo dovoljenje izdala republiška agencija, izvajal monitoring in v naslednjih letih postopoma zmanjševal uporabo odpadnih materialov industrije, spoštoval okoljevarstvena dovoljenja, deloval v skladu s predpisanimi okoljskimi akti itd. Med zavezami Termita je tudi točka, da bo Termit umaknil tožbo proti županu. Skratka glavni akter v tej zgodbi si je s tem protokolom elegantno »umil roke« in postal glavni junak varovanja okolja. Verjamemo, da je glavna nadzornica Termita protokol podpisala z mirno roko, saj je lastnemu podjetju naložila nekaj, kar že vsa leta izvaja. Termit mora sanirati opuščene peskokope v skladu z rudarsko in okoljsko zakonodajo, za kar ima vsa potrebna okoljevarstvena dovoljenja. Mar je bilo res potrebno pet let blatenja Termita in Moravške doline ter povzročanje ogromne gospodarske škode?!!! Protokol bi lahko podpisali že pred petimi leti. Ampak takrat so govorili, da je potrebno vse strupe izkopati, kar pa niti glavni akter te zgodbe ni verjel v izvršitev. Kot še za mnoge druge zadeve.

LISTA MARTINA REBOLJA,
svetnik Martin Rebolj

Ličkanje koruze povezuje družine in prijatelje

BESEDILO: BOJANA DORIČ
FOTOGRAFIJE: LILI JAZBEC

Na kmetiji je v vsakem letnem času veliko dela. Če je kmetija velika, pa potrebujejo pri večjih opravilih, kot so košnja, spravilo sena, mlačev, pobiranje krompirja, ličkanje ..., veliko pridnih rok, da je delo pravočasno opravljeno.

Pr Kocijevih v Zgornjem Tuštanju v času ličkanja povabijo k temu opravilu sorodnike, sosede in prijatelje. Tudi letos smo se vsi povabljeni z veseljem odzvali, saj smo vedeli, da ne bo manjkalo dobre volje, pijače in jedače.

Danes Kocijevi sadijo koruzo predvsem za hrano živalim, ko je še gospodinjala mama Ana, pa so nekaj koruze odnesli v mlin in mama je iz koruzne moke skuhala žgance, spekla

Iztok sadi že več let domača raznobarna zrnja od rdeče do pisane, samo rumene ne, tudi letos nihče ni našel popolnoma rumene koruze. Na račun iskanja rumene koruze pa se je slišala marsikatera šala in smeh. Kup na sredi je bil velik, a zavihali smo rokave in pridno odstranjevali liste. Delo smo si razdelili, saj smo eni ličkali, nekateri so po dve koruzi zavezovali in polagali v »piramide«, drugi spet so s koši odnašali odtrgane liste. Gospodar Božo je vseskozi skrbel, da nismo bili žejni, gospodinja Marija pa nas je razveselila z ocvrtimi miškami.

Pridni pri delu in pri »jelu«

Letos je bilo med storži veliko majhnih in delo je bilo zamudno. Šele pozno popoldan so se pokazala tla na podu. Še sreča, saj smo bili že utrujeni, iz kuhinje pa je že močno dišalo po dobri hrani, ki nam jo je pripravila gospodinja.

Po opravljenem delu smo skoraj vsi odšli v hišo, na podu pa jih je ostalo le toliko, da so prostor temeljito počistili in pospravili pripomočke.

koruzni kruh ali slastno polento. Člani družine so ves teden trgali koruzne storže z nasada koruze na bližnji njivi in jih znosili na veliki pod.

Bo kdo našel rumeno koruzo?

Ko smo se v soboto, 14. 10. 2023, v zgodnjem popoldnevu v velikem številu zbrali na podu, smo se posedli na klopi in stole ter naredili okoli kupa sklenjen krog. Iztok je predvsem »novincem« razložil, naj koruzi odstranijo liste ter pustijo le dva ali tri za vezanje v pare. Vsem prisotnim je obljubil, da bo lahko nehal z delom, kdor bo našel rumeno koruzo. Ker

V hiši smo se posedli za bogato obložene mize in nato z veseljem segli po dobrotah. Ker smo bili pridni pri delu, tudi pri »jelu« ni bilo drugače. Za letos je ličkanje koruze za nami. Na ta star kmečki običaj nas bodo v naslednjih mesecih spominjali lično obešeni raznobarni koruzni storži na slemenu hleva, ki jih bomo videvali, kadar bomo obiskali kmetijo Pr Kocijevih.

Medgeneracijsko druženje ob branju

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: TINA KOČEVAR

Prvič smo se srečali v torek, 26. septembra, na evropski dan jezikov, zato smo jih za **dobro jutro pozdravili v različnih jezikih**. Nato smo jih presenetili z branjem poezije slovenskih pesnikov ter z zapisanimi verzi Toneta Pavčka, ki so jih lahko odnesli s seboj domov.

V torek, 3. oktobra, smo obeležili mednarodni dan starejših. Tokrat so četrtošolci upokojenkam zastavljali **uganke**. Nekatere so našli v knjigah, nekaj pa so jih sestavili kar sami. Ugibanje je našim obiskovalkam šlo zelo dobro od rok. **Mladi ugankarji so jih nagradili z igranjem na inštrumente in petjem, upokojenke pa so učence razveselile s sladkim presenečenjem.**

Srečanji sta bili zelo prijetni, tako za učence kot za naše obiskovalke. **Z zadovoljstvom v srcih in iskricami v očeh so se učenci vrnili k pouku, upokojenke pa k svojim vsakodnevnim opravilom.**

Vmesecu septembru in oktobru smo na Podružnični šoli Vrhpolje obeleževali nacionalni mesec skupnega branja. Brali smo v nadaljevanjih v jutranjem varstvu, med odmori, v podaljšanem bivanju in seveda tudi med poukom.

Prav posebej pa smo ga obeležili z medgeneracijskim branjem. Četrtošolci so z branjem popestrili srečanja upokojenk, ki ob torkih pridno telovadijo na dvorišču pred našo šolo.

RAZIGRANE MIŠKE V VRTCU

BESEDILO: NASTJA KRIŽMAN

Smo male, razigrane in navihane miške. Kar 14 nas je.

Sedaj smo se že navadili na vrtec in zelo uživamo.

Najraje smo zunaj, še posebej radi se vozimo v velikem vozičku.

Ah, da ne bodo vsi mislili, da mi ne znamo hoditi in se samo vozimo okoli po Moravčah.

Smo odšli že na sprehod z našo »bibom« in se dobro razmigali.

Če pa nas kdaj srečate na našem izletu z vozičkom, nam kar veselo pomahajte.

Oktober na Vrhpoljah

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: UČITELJICE POŠ VRHPOLJE

Na POŠ Vrhpolje se vedno kaj dogaja. Prvega oktobra smo praznovali mednarodni dan starejših in ga že tradicionalno obeležili z obiskom starostnikov. Prvošolci so pripravili prisrčen nastop in se družili s starejšimi.

Z babicami in dedki smo se družili tudi v okviru projekta **Beremo skupaj**. Beremo res veliko. Mesec skupnega branja smo zaključili 8. oktobra. Vsako jutro smo nekaj minut namenili branju pravljice po izboru otrok. Tudi v naravo se radi odpravimo. Oktober nas je božal s sončnimi žarki in visokimi temperaturami, gozd pa nas je bogato obdaril s svojimi jesenskimi plodovi. Z nabranim kostanjem smo si pripravili kostanjev piknik! Poleg peke kostanja pa znamo v kuhinji še marsikaj. Učenci v podaljšanem bivanju so bili zelo pridni z zbiranjem **receptov za zdrav zajtrk**. Seveda smo enega preizkusili tudi v šoli. Četrtošolci so skuhalo odlično proseno kašo. Bravo!

Zdravo jemo in se veliko gibamo, zato smo močni in poskočni – in zato se je nekaj naših najhitrejših učencev udeležilo tudi jesenskega kroša v Domžalah. Dali so vse od sebe in ponosni smo na njihove uspehe. Da bi bili res pripravljeni na vse – ker dandanes se človeku marsikaj pripeti – so nas obiskali tudi **gasilci**. Pravzaprav so nas malce presenetili; ob zvokih sirene smo izvedli evakuacijo, nato pa smo si ogledali njihovo osupljivo zbirko opreme. Povedali so nam ogromno zanimivih reči, preizkusili pa smo lahko tudi njihovo vozilo (in sireno!) ter poprijeli za gasilno cev.

Zadnji šolski dan pred jesenskimi počitnicami smo zaključili kot se spodobi – s plesom! V OPB smo imeli **zabavo za noč čarovnic**, kjer ni manjkalo glasbe, plesa in obraznih poslikav. Da pa je bilo doživetje dovolj srhljivo, so učenci poskrbeli kar sami, saj so skrivaj pripravili

strašljiviivo dekoracijo. Učiteljice so tako prestrašili z visečimi pajki, lebdečimi okostnjaki in vsem, kar paše zraven.

Pa da ne boste mislili, da na naši mali šoli samo praznujemo in se veselimo. O, ne ne, tudi težke stvari se že učimo! Zato pa zdaj nujno potrebujemo počitnice. Da se spočijemo in nabereemo novih moči za novembrska doživetja.

Vaja evakuacije v vrtcu

BESEDILO: JERNEJA IRŠIČ, FOTOGRAFIJI: URŠA ZAJC

Mesec oktober je mesec požarne varnosti. Pod vodstvom poveljnika GZ Moravče tov. Janeza Povirka so se prostovoljni gasilci in gasilke iz društev PGD Moravče, PGD Krašče, PGD Velika vas, PGD Vrhpolje in PGD Peče odzvali na našo prošnjo in nam omogočili izvedbo vaje evakuacije.

Strokovni delavci vrtca, otroci ter ostali zaposleni smo se ob zvoku alarma in sirene uspešno evakuirali na zbirno mesto. Obnovili smo naše

znanje za ravnanje ob izrednih situacijah in otrokom na resničen, a umirjen način prikazali potek reševanja.

Po koncu vaje je sledil še ogled gasilskih vozil in opreme, kjer so se otroci veliko naučili in zraven tudi uživali.

Vsem gasilkam in gasilcem se zahvaljujemo za njihov čas in jih pozdravljamo z gasilskim pozdravom: Na pomoč!

Pri Mohorjevem mlinu ob Rači smo pekli kostanj

BESEDILO in FOTOGRAFIJE: BOJANA DORIČ

Čepprav so nas letos poletne temperature dolgo časa razvajale, so se gozdovi že obarvali v čudovite barve in napovedale, da smo že pošteno zakorakali v jesen. Tudi znanilci jeseni, kot so plodovi na vrtovih, poljih, vinogradih, sadovnjakih in gozdovih, nas razveseljujejo na vsakem koraku.

Zelo prepoznaven simbol jeseni je tudi pravi kostanj, ki smo ga letos pobirali že pred prvo slano. V oktobrskih dneh se kostanj pripravlja v različnih oblikah: kuhan, pečen, kostanjev pire, v sladica in še v mnogih drugih oblikah.

Pravi kostanj vsebuje veliko ogljikovih hidratov in malo maščob, bogat je z vitaminom B, vsebuje nekaj vitamina C in A. Vsebuje tudi folno kislino, kalij in fosfor, zato je odlična jed.

Tradicionalni kostanjev piknik

Pri Turističnem društvu Moravče vsako leto v oktobru pripravimo kostanjev piknik pri Mohorjevem mlinu ob Rači. Ob mlinu se čez leto odvijajo dnevi dejavnosti z učenci iz različnih šol po Sloveniji, ki se prijavljajo na našo učno pot ob Rači.

Člani društva in naši domači poskrbimo, da v tednu pred piknikom nabere mo dovolj kostanja za peko. V nedeljo, 22. 10. 2023, smo se popoldan zbrali pri mlinu člani društva, naši sorodniki, prijatelji in mimoidoči. Rezka in Polka sta narezali veliko vrečo kostanja, Jože pa je ta kostanj spekel. Na mizah so se poleg pečenega kostanja znašli še domač zeliščni čaj, za katerega je poskrbela Dragica, domač sok in pecivo, ki so ga napekle prizadevne članice.

Kar nekaj obiskovalcev je bilo pohodnikov, ki so dan izkoristili za izlet v naravo. Vsi prisotni na pikniku smo se naužili toplih sončnih žarkov in pripravljenih dobrot.

Priložnost za krepitev zdravja na naraven način

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: VOJKA REBOLJ

Tudi letos se je zeliščarska skupina, sekcija Društva upokojencev Moravče, odločila predstaviti svoje delo in priložnost, da si okrepimo zdravje na naraven način. Kot vedno do sedaj, je bilo kaj videti. Le prestopiti prag doma društva upokojencev je bilo potrebno, da smo si ogledali naravne pridelke in izdelke, katerih vpliv na zdravje in dobro počutje so članice sekcije tudi razložile. Lahko smo izvedeli za kaj uporabiti različne čaje, mazila in mila. Vsak obiskovalec je prejel zeliščno darilce.

Zeliščarkam so obiskovalci čestitali za trud in poučno predstavitev.

Rokodelski delavnici barvanja kamenčkov

BESEDILO in FOTOGRAFIJE: BOJANA DORIČ

V dneh, ko smo obiskovali grobove in se spominjali pokojnih, smo lahko opazili, da ljudje namesto po običajnih svečah posegajo po njihovih naravnih nadomestkih. Okolju prijazni so poslikani kamenčki, lesene svečke, zastavice, naravno cvetje ...

Že v prazgodovini so na gomile polagali kamne in jih tako zaščitili pred vremenskimi vplivi in divjimi živalmi.

Na dveh rokodelskih delavnicah v mesecu oktobru smo rokodelci barvali kamenčke.

Na prvi delavnici smo se posvetili 1. novembru in spomenu na umrle. Kamenčke smo poslikali s svečkami, krizantemami in angelčki. Uporabljali smo flomastre za različne površine kot so karton, steklo, usnje, kamni, plastika na vodni osnovi. Barve so neškodljive in lepo prekrivne. Na kamenčke smo najprej s svinčnikom narisali motiv, nato ga s črnim flomastrom občrtali in nazadnje z različnimi barvami pobarvali. Ko je bila barva suha, smo poslikane kamne še polakirali.

Na drugi delavnici smo na kamne risali mandale. Mandala pomeni »krog«, ki se razprostira okoli središča in predstavlja modrost življenja. Velik pomen ima za naše telo in um, ker prinaša ljubezen, resnico, harmonijo in mir in pri osredotočenju, meditaciji, osebnosti rasti, zaščiti in zdravljenju. V naravi vidimo oblike mandale skoraj na vsakem koraku, pa naj bodo to cvetovi, školjke, snežinke, planeti, prerez plodov sadja in drugo.

Na podoben način kot svečk, smo se lotili tudi slikanje mandal. Vsak si je zamislil svoj krog, ki ga je dopolnjeval z različnimi geometrijskimi liki in barvami. Pri delu smo delali zelo osredotočeno. Nastali so zanimivi izdelki, v katere je vsak vložil svoje ideje in energijo.

Modri november

B. in FOTO.: BOJANA DORIČ

Rožnati oktober, namenjen rženskam in zgodnjemu odkrivanju raka na dojkah, je za nami. Pred nami je november, ki ga je avstralska dobrodelna organizacija poimenovala **MOVEMBER**, saj združuje besedi »moustache«, brki in »november«. Movember je namenjen moškim in preventivnemu odkrivanju raka prostate in raka mod. Že ozaveščeni moški si v mesecu novembru pustijo rasti brke na zgornjih ustnicah in s tem dejanjem spodbujajo tudi druge moške, da pristopijo k preventivi.

Rokodelke Moravske doline smo v ta namen pred Kulturnim domom v Moravčah v zadnjih dneh oktobra ob pomoči mimoidočih ovili drevesa z modrimi šali in brki. Društvo »OnkoMan« si je za letošnje geslo izbral slogan **»DEJ SE PREGLEJ!«**

Za rakom na prostati v Sloveniji zbolijo vsak četrti moški po 50. letu in ta vrsta raka je pri moških najpogostejša. Ker je v zgodnji fazi bolezen mogoče z veliko verjetnostjo popolnoma ozdraviti, je preventiva zelo pomembna.

Društvo krajanov Limbarska Gora na ekskurziji od Valentina na Limbarski Gori do Valentina na Lešah

BESEDILO in FOTOGRAFIJE: NATAŠA LIPOVEC

Društvu Krajanov Limbarska Gora je po dolgem času le spelo organizirati ekskurzijo in tako smo se prvo soboto v oktobru odpravili na celodnevno odkrivanje pristnih okusov čudovite Koroške.

V zgodnjih jutranjih urah nas je na avtobusni postaji v Moravčah pričakal avtobus, s katerim smo se odpeljali proti Slovenj Gradcu, kjer je bil naš prvi postanek in kjer nas je pričakal lokalni turistični vodnik. Izlet po Koroški smo začeli v Slovenj Gradcu, vsesplošnem središču Koroške, ki je ohranilo zanimivo srednjeveško zasnovo. Sprehodili smo se po srednjeveškem Slovenj Gradcu, obiskali smo najstarejšo stavbo v mestu, to je cerkev sv. Elizabete, ki je bila leta 1251, kot prva na svetu posvečena ogrski princesi in turingijski vojvodinji sv. Elizabeti, ki je bila kot zavetnica revnih in ubogih kanonizirana leta 1235.

Slovenj Gradec - Glasnik miru združenih narodov

Ogledali smo si tudi graščino Rotenturn, ki stoji na robu starega mestnega jedra Slovenj Gradca. Rotenturn je še vedno tesno vpet v mestno življenje. Danes je tu sedež uprave Mestne občine Slovenj Gradec. Atrij dvorca je v zadnjih letih postal osrednji slovenjgraški prireditveni prostor. Izvedeli smo tudi, da se je mesto Slovenj Gradec s svojim prizadevnim delovanjem za mir na različnih področjih družbenega življenja, uvrstilo med častne nosilce naziva Glasnik miru združenih narodov in s tem sodi v ugledno družbo trenutno 112 mest z vseh celin, ki so si ta naziv prislužila.

Kmetija Klančnik in njihova 160 let stara velbana klet

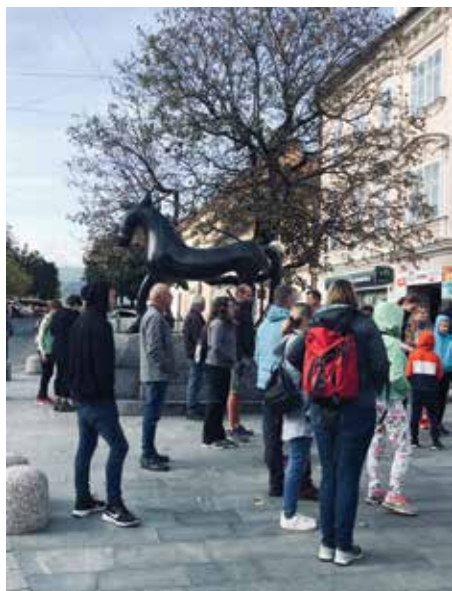
Do jutranjem ogledu Slovenj Gradca smo se odpeljali proti kmetiji Klančnik, ki leži ob sotočju treh dolin, Dravske, Mežiške in Mislinjske. Kmetija se nahaja v Podklancu pri Dravogradu. Na kmetiji se ukvarjajo z živinorejo, prašičjerejo, rejo divjadi ter predelavo suhomesnatih in mlečnih izdelkov. V njihovi več kot 160 let stari velbani kleti smo poskušali njihove domače dobrote. Ogledali smo si spominsko sobo kmetije Klančnik in sobo zgodovine lova na omenjeni kmetiji. Popeljali

smo se s pravim turističnim vlakom skozi 40 ha ograjene obore, kjer smo ob prijetni vožnji lahko z malo sreče opazovali pašo damjakov in muflonov ter si za konec v biološki učilnici ogledali pestro in čudovito zbirko nagačenih živali. Na ogled je preko 300 različnih trofej.

Sv. Valentin na Lešah

Pot nas je vodila do idilične vasi Leše, kjer je bilo nekdaj zelo bogato nahajališče rjavega premoga in obsežno rudarsko naselje, na katerega danes spominjajo zgradbe, kot so skladišče karbida, bolnišnica, votivna kapelica in edini ostanek rudnika – obnovljeni rov Franciscanus. Rudnik je deloval kar 121 let, ukinili pa so ga v letu 1939. V vsem tem času so izkopali tri milijone in pol ton premoga. Po zaprtju rudnika je vasica spet našla svoj mir. Popeljali smo se na obrobje vasi do dveh čudovitih gotških cerkva iz 15. stoletja, to

je cerkev svete Ane in cerkev svetega Volbenka. Na Lešah naj bi bila dva samostana, moški in ženski, zato tudi dve cerkvi, ena z žensko svetnico, druga z moškim svetnikom. Za nas je bila cerkev sv. Volbenka še posebej zanimiva, kajti pod prezbiterijem je kripta sv. Valentina. K sv. Valentinu so hodili rudarji molit za ozdravitev božjastnih bolezni.

Po Koroški »cesti mošta«

V nadaljevanju našega kulinaričnega potepanja po Koroškem smo se zapeljali v **Šentanel** na »cesto mošta« kot pravijo Korošci svojemu jabolčnemu vinu, na katerega so tako ponosni. Šentanel je stara, koroška hribovska vas nad Prevaljami, ki leži na 700 metrih nadmorske višine in kjer se lahko skoraj pri vsaki hiši okuša slavno koroško vino. Vas slovi tudi po odlični kulinariki in čudovitih razgledih na Uršljo goro, Peco in druge vršace. Sprehodili smo se po osrčju vasi, si ogledali zunanost cerkve sv. Danijela, ustavili smo se ob kipcu kralja Matjaža in poslušali zanimive legende, ki jih je povedal naš turistični vodnik.

Kmečki muzej ekološke hribovske kmetije Dvornik

Dan je bil prelep, sončen in topel kot nalašč za izlet po prelepi Koroški. Ker nas je sonce tako prijetno grelo, smo se kar peš odpravili do ekološke hribovske kmetije **Dvornik**, ki se nahaja na Šentanelu na nadmorski višini 800 metrov, daleč stran od mestnega vrveža, s prečudovitimi razgledi. Na kmetiji se ukvarjajo s predelavo sadja, zelenjave in žita. Sadje predelujejo v sok, jabolčno vino – mošt, kis ter več vrst žganja in likerjev. Posebno so ponosni na ekološko pridelano zelenjavo, pa tudi žito, iz katerega meljejo moko in izdelujejo domače testenine. Pridelujejo koroško tradicionalno žito rž, ki jo sami žanjejo in tudi meljejo v lastnem mlinu. Pridelujejo tudi ajdo, vse bolj pa jim gre v prodajo tudi pirina moka. Na kmetiji pogosto zadiši po koroškem rženem kruhu iz domače krušne peči. Zanimivost te kmetije je tudi urejen **kmečki muzej**, bogata zbirka starih orodij, strojev in naprav, ki so jih nekoč uporabljali naši predniki. Vrhunec obiska pa je bila bogata degustacija domačih izdelkov, ki so nam še kako teknili.

Za zaključek tega prijetnega potepanja po Koroški smo si na turistični kmetiji na nadmorski višini 700 m za večerjo privoščili še tipične koroške jedi, kajti kulinarika teh krajev je namreč ohranila svojo izvornost in prvinske okuse.

Izlet smo zaključili v Slovenj Gradcu, kjer smo se poslovili od našega lokalnega vodnika, ki nam je zelo nazorno in bogato predstavil posebnosti krajev, ki smo jih ta dan obiskali na potepanju po Koroški. Dan našega druženja se je končal v poznih večernih urah, ko smo prijetno utrujeni in polni lepih vtisov prispeli v Moravče.

Tradicionalni pohod na Sv. Miklavža članov DK Tuštanj

BESEDILO: LILI JAZBEC, FOTOGRAFIJE: BOJANA DORIČ

Kot že vrsto let doslej smo se 7. oktobra 2023 člani Društva krajanov Tuštanj in krajanji obeh vasi Tuštanj odpravili na tradicionalni pohod na Sv. Miklavža. Zbrali smo se pri brunarici na Cegunci in se ob 9. uri odpravili po Tuštanjski poti. Med potjo se nam je pridružilo več skupin. Tuštanjsko pot so krajanji Tuštanj na novo uredili in tako so nas vodile po poti lične table in oznake.

Čas med pohodom smo izkoristili za sproščen klepet, nabiranje kostanja, izmenjavo novic in za obujanje spominov na lanskoletni pohod. Doma pa niso ostali niti tisti, ki pešpoti ne bi zmogli. Organizatorji so poskrbeli za najšibkejše, ki so bili na 741 m visok vrh nad Savo, kjer stoji cerkva sv. Miklavža, pripeljani. Čudovit dan

je bil pravi nebeški dar za vse nas. Po tradiciji je bil prvi postanek na Domačiji Pr' Mežnar, kjer so nas prijazno pogostili z domačimi dobrotami. Pri domačiji je zbrane najprej pozdravil predsednik Društva krajanov Tuštanj **Franci Cerar**, ki je pohvalil veliko udeležbo ter na kratko opisal dogajanje v društvu in kraju. Izrekel je tudi stavek, ki se nam je še posebno vtisnil v spomin: »Ne delajmo problemov iz ne problemov!« Nagovoril nas je tudi župan **dr. Milan Balažič**, ki je pohvalil tradicionalni pohod krajanov in spregovoril nekaj besed o bližajočem začetku graditve bodočega doma starejših v Moravčah.

Ob 12. uri je bila v cerkvi sv. Miklavža sveta maša, ki je bila posvečena vsem umrlim krajanom Tuštanj.

Prenovljena notranjost je sijala od svežine

Nekateri smo se na vrh povzpeli peš, druge je prijazno pripeljal Marko Zalar. Ob vstopu v cerkev nas je čakalo lepo presenečenje.

Tvztan Društvo
Tuštanj krajanov naselij
Spodnjega in Gornjega Tuštanja

Pogled se nam je odprl na popolnoma prenovljeno notranjost cerkve, ki je sijala od svežine in beline. Za »dvig med oblake« so poskrbeli glasovi mladih pevcev pod vodstvom zborovodje **Boštjana Luznarja** ob spremljavi **Petre Urbanije** in **Žige Svetlina**. Mašo je daroval župnik **Ivan Povšnar**. Priscno kot zna, nas je pozdravil kot romarje in pohodnike. Predstavil

Ker oče ni imel denarja, da bi jim zagotovil dostojno poroko, jih je nameraval poslati v javno hišo, kjer bi zaslužile dovolj denarja za doto. Ko je za to izvedel Nikolaj, jim je ponoči skozi okno vrgel mošnjo zlatnikov in jim s tem zagotovil dostojno poroko. Tako je Nikolaj postal prijatelj revnih.

Izvedeli smo tudi, da je imel Nikolaj pomembno mesto v zgodovini Slovanov. Svetniku so se priporočali ne le pomorščaki z italijanske strani Jadranskega morja, marveč tudi z dalmatinske, ki so ga izbrali za svojega zavetnika.

Kako izjemno priljubljen pa je sv. Miklavž tudi v Sloveniji, govori že dejstvo, da je prav njemu posvečenih največ cerkva, po podatkih več kot 120, med njimi tudi polovica slovenskih stolnic. Tudi stolnica v Ljubljani, ki je bila prvotno cerkev ljubljanskih ribičev in čolnarjev, saj je bila Ljubljanica včasih pomembna plovna reka. Umetniki ga najpogosteje upodabljajo kot škofa s knjigo v roki, na kateri so tri kepe zlata oz. tri jabolka. Upodabljajo ga tudi s sidrom ali ladjo s tremi fanti.

Ne pozabimo, da je sv. Miklavž tudi zavetnik v vseh mogočih življenjskih stiskah in pomočnik v nesreči.

Sveti Nikolaj in njegovo življenje

Sveti Nikolaj velja za zaščitnika smornarjev in ribičev, verjetno zato, ker se je njegova družina ukvarjala s pomorstvom oziroma z ribištvom. Gospod župnik nam je поблиže predstavil njegovo življenje. Nikolaj naj bi se rodil v premožni družini v 4. stol., vendar je po smrti svojih staršev vse posedovano bogastvo razdal revnim, zato se ga od nekdaj drži sloves radodarnega svetnika. Umril je 6. decembra okoli leta 345/351 v visoki starosti.

O sv. Nikolaju se je spletlo veliko legend. Vse pa govorijo o njegovi dobroti, skrbi za reveže in pravičnosti. Najbolj znana je gotovo tista, ki opisuje, kako je pomagal obubožanemu sosеду, da je lahko poročil svoje tri hčere.

Čas okrog Miklavža pa naj bo lepa priložnost za vzgojo v dobroti in hvaležnosti. Gospod župnik pa je svoj nagovor zaključil s povabilom Miklavžu:

**Ah, Miklavž prelubi moj,
v hišo pridi k nam nocoj.
Nate mislim ves ta čas!
Boš prinesel kaj za nas?**

Po sveti maši smo se vsi udeleženci zbrali pred cerkvijo in naredili skupinsko fotografijo. Ker je bil dan sončen in jasen, smo se naužili še prečudovitih razgledov po bližnji in daljni okolici, nato pa smo se vrnili na kmetijo Pr Mežnarju, kjer smo imeli kosilo. Domači so se zelo potrudili in zadovoljni smo po kosilu posedeli še ob klepetu. Dan se je že nagibal proti večeru, ko smo se odpravili v dolino.

Za konec pa še povabilo vsem, ki cerkve nad Savo še niste obiskali, da se povzpnete tja gor in tam najdete svoj mir.

Krajani Sp. in Zg. Tuštanja na srečanju z županom

BESEDILO in FOTOGRAFIJE: BOJANA DORIČ

Krajani Sp. in Zg. Tuštanja so v sredo, 25.10.2023, povabili na sestanek župana Občine Moravče **dr. Milana Balažica**. Sestali so se v društvenih prostorih v brunarici na Cegunci. Poleg župana sta se srečanja udeležila še podžupan **Ivan Vidic** in predstavnica občinske uprave **Sara Flis**.

V uvodnem pozdravu je predsednik Društva krajanov Tuštanj **Franci Cerar** poudaril, da je takšnih srečanj vaščanov z županom premalo, kajti vprašanj v zvezi razvojem njihovega kraja, je veliko. Krajani so do sedaj v napredek

kraja vložili večji del sredstev od prireditve za 1. maj in s svojim osebnim delom poskrbeli za urejenost kraja. Besedo je prevzel župan dr. Milan Balažič in predstavil načrte dela občinske uprave. Načrtov je veliko, od tega se jih

nekaj že uresničuje, drugi pa so v postopku pridobivanja soglasij, izbiri izvajalcev ...

Vaščane je najbolj zanimalo, kako je njihov kraj umeščen v občinske načrte (urejenost, čiščenje in izgradnja cest ter prometne signalizacije, komunalna, optično omrežje, požarna varnost, kmetijstva - ureditev gozdnih vlak). Župan je na vsa vprašanja odgovoril in obljubil, da bo izvajanje del potekalo po zastavljenih načrtih, prednostnih nalogah in finančnih možnostih.

Sestanek se je zaključil ob sproščenem pogovoru. Prisotni so menili, da so takšna srečanja dobrodošla, saj so za vzdrževanje dobrih odnosov potrebni razgovori med občinsko upravo in vaščani.

V ribniku na Hribcah tudi 3 kg krapi

B.: BOLE MEDIC, F.: LIDIJA M., IRENA VESEL

Društvo Krajanov Češnjic je v soboto, 14. 10. 2023, že drugič organiziralo ribiško tekmo na ribniku v Hribcah. Tekma je potekala ves dan, število udeležencev je bilo zaradi velikosti ribnika omejeno na deset tekmovalcev. Za udeležence tekme in obiskovalce je poskrbelo društvo tako s hrano kot pijačo. Zmagovalec Anže Vesel je ujel krapa težkega 3 kg. Najboljši trije so dobili pokale, ves ulov pa je romal nazaj v ribnik. Vsekakor bomo tekmo organizirali tudi v prihodnje.

Pohod na Lisco

BESEDILO: VOJKA REBOLJ, FOTOGRAFIJA: MIMOIDOČI POHODNIK

Skoraj ni bilo vremenskih pogojev, da bi ustavili Pohodniško sekcijo Društva upokojencev pri pohodih okoli po Moravškem. Večkrat so se odpravili tudi po Slovenskih gorah. Na eno izmed gora, okoli 800 m višinske razlike, Lisca, kraljica Posavja, splošno priljubljena turistična destinacija, je bila v zadnjem času tudi njihova pohodniška izbira. Dogovorili so

se, da izkoristijo upokojensko kartico za vlak do končne postaje pod goro Lisca, Breg. Z avtomobili so se odpeljali do železniške postaje v Zagorju, da bi tam vstopili na vlak. Od tega načrta pa ni bilo nič, namreč na z avtomobili zasedeni postaji ni bilo možno parkirati. Tako so se bili prisiljeni odpeljati s svojimi avtomobili do kraja Breg, kjer so vzeli pot pod noge in zagrizli v strmino. Strma pot ni bila mačji kašelj za upokojence, a so jo dobro ubirali in prispeli po treh urah na vrh. Vmes so se za hip ustavili v vasi Razbor in skoraj pod vrhom uzrli cerkev sv. Jošta. Malo so počili pred spustom v dolino in se pri tem nagledali doline pod goro, doline Save. Poleg nabiranja kondicije, skrbi za zdravje, veselja in prijetnega druženja je bil lep razgled nagrada. Vodja pohodov Štefan Korošec pa je že imel v mislih novo gorsko izkušnjo.

Praznik vina v Društvu upokojencev

BESEDILO: VOJKA REBOLJ, FOTOGRAFIJA: NIKA TRDIN

Martinovanje smo v društvu uvrstili že v letni načrt, vendar le v okvirnem terminu. Uspelo nam je najti prostor in termin v Martinovem tednu, torej v času praznika vina. Pa ni šlo le za vino, mnogi ga niti niso poskusili, ali pa zelo malo. Šlo je za druženje ob dobri hrani. Nekaj veselih smo si povedali, se šli družabne igrice, kot nap. izmenjavo klobukov ob glasbi. In harmonikarico smo imeli res dobro. Čeprav mlada, je upokojence dobro vodila skozi popoldan. Tudi plesa je bilo veliko. Članica Zinka nas je povedla v plesno kačo, ki se je vila v krogih od noter na ven in nazaj, kar smo večkrat ponovili. Če smo iskali priložnost za prijetno druženje, smo jo tokrat odkrili v tednu praznika vina.

Kostanjev piknik

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: BOLE MEDIC

28. 10. 2023 smo člani Društva krajanov Češnjic organizirali vsakoletni kostanjev piknik. Tako se simbolično konča obdobje toplih in dolgih dni in pričinja zima z dolgimi nočmi. Udeležba je bila dobra, predvsem otroci so bili veseli vročega kostanja.

Zaradi slabe letine sadja ni bilo sladkega mošta, a smo postregli druge pijače. Še posebej bi se zahvalili sovaščanu Mladenu, ki se je zelo potrudil in nabral kostanj za vso vas.

Bil je 29. september 1996, precej topel dan, tako kot letos na tekmovalni dan.

Stašo Lebar je bil je v petdesetem letu. Njegova, moravška desetina je ravno tekmovala. Bil je desetar. Njegova dvignjena desna roka je naznanila, da je vaja končana. Zavpil je: »Vaja končana!« Stopil je korak nazaj. In padel.

Še po 27. letih se njegovi gasilski tovariši in tovarišice spominjajo majhnih detajlov tega usodnega dne, ki bodo skupaj s spominom na Staša Lebarja za vedno ostali zapisani v moravški gasilski zgodovini.

22. MEMORIAL STAŠA LEBARJA

BESEDILO in FOTOGRAFIJE: ALBINA MOČILNIKAR

Sobota, 14. oktober 2023

Tradicionalno tekmovanje že 22 let vsako leto (z izjemo v Covid letu 2022) poteka na avtobusnem parkirišču pod cerkvijo sv. Martina v Moravčah. Tekmovalni del predstavlja hkrati tudi pomembno operativno vajo v smislu usposabljanja in obnovitve znanja operativnih enot. Tekmovalna disciplina: hitra mokra vaja z motorno brizgalno.

Ker gasilci ne poznajo meja in je njihova pomoč brezmejna, so na memorial vabljeni tudi desetine iz drugih zvez in drugih regij. V letošnjem letu so se tekmovanja poleg vseh petih društev Gasilske zveze Moravče udeležile tudi ekipe iz drugih zvez in regij (Gatina, Kandrše, Vače). **Skupaj je tekmovalo 17 ekip, od tega 4 ženske in 13 moških.** Tekmovanje je sodila zasedba izkušenih državnih sodnikov ter sodnic in popuščanja ni bilo. Stroga sodniška pravila veljajo za vse enako. Ko se na terenu rešujejo življenja, ne sme biti napak, strogost upoštevanja sodniških pravi pojasnih poveljnik Janez Povirk, med tovariši gasilci poznan kot strog in nepopustljiv. »Največ kazenskih točk je bilo podeljenih zaradi govorjenja,« je omenil, »sledijo napačna povelja in vrsto nepravilnih del, ki jih je za brezhibno delo na operativni potrebno izboljšati.«

Kljub strogemu tekmovalnemu režimu so gasilci to sončno sobotno popoldne preživeli v sproščnem tovariškem vzdušju.

Rezultati tekmovanja

Moški:

1. mesto: PGD Vače 2
2. mesto: PGD Vače 1
3. mesto: PGD Gatina, člani 2

Ženske:

1. mesto: PGD Gatina 1
2. mesto: PGD Krašče
3. mesto: PGD Gatina 2

V letu 2023 so organizatorji uvedli še novo tekmovalno skupino, za katero želijo, da postane tradicionalna, in sicer desetina očetov in sinov. Letošnja promocijska skupina se je odlično odrezala. In kot kažejo odzivi udeležencev, bo naslednje leto tudi v tej skupini huda borba za najvišja mesta.

Hidrantno omrežje - požarni okoliš PGD Krašče

BESEDILO in FOTOGRAFIJE: PGD KRAŠČE

V času, ko se narava počasi spreminja v svoje jesenske barve, so nepogrešljivi junaki lokalnega gasilskega društva PGD Krašče postavili varnost na prvo mesto. Dne 17. oktobra 2023, v mesecu požarne varnosti, so gasilci z neomajno predanostjo pregledali in preverili delovanje hidrantnega omrežja na svojem požarnem območju.

Kot prava ekipa, usklajena v akciji za večjo varnost svoje skupnosti, so se lotili naloge s posebno skrbnostjo. Z znanjem in opremo so se odpravili na teren, kjer so popisali 62 hidrantov, ključnih za zagotavljanje nujnega požarnega varstva v naseljih: Krašče, Gorica pri Moravčah, Podstran, Prikrnica, Dole, Imenje, Sveti Andrej, Dvorje, Selo pri Moravčah.

S tem plemenitim dejanjem so gasilci PGD Krašče dokazali, da njihova služba ne pozna meja in da so pripravljene na vsako situacijo, ki bi lahko ogrozila varnost in dobrobit krajanov. Njihova predanost in trdo delo v skupnosti je neprecenljivo darilo v času, ko se zavedamo, kako pomembno je ohranjati požarno varnost na najvišji ravni.

Hidrantno omrežje, ki ga redno vzdržujejo in preverjajo, je ključna povezava med gasilci in hitrim odzivom v primeru požara. Zahvaljujoč njihovim prizadevanjem ostajajo naselja, ki spadajo pod požarni okoliš PGD Krašče, varna za svoje prebivalce, kjer skupnost vedno stopi skupaj v trenutkih nevarnosti.

Gasilci PGD Krašče so s svojim delovanjem in predanostjo pravi zgled za vse nas, opominjajo nas na pomen požarne varnosti in skrbi za našo lokalno skupnost. V teh časih, ko se soočamo z različnimi izzivi, je njihova predanost neprecenljiva in nujna za našo varnost in dobrobit.

Veselje in ponos

BESEDILO in FOTOGRAFIJE: PGD KRAŠČE

V soboto, 14. oktobra 2023, smo se udeležili 22. memoriala Staša Lebarja, ki je potekal v Moravčah, v organizaciji PGD Moravče. Tekmovanje je bilo izvedeno v hitri mokri vaji. To je potekalo v lepem sončnem vremenu. To je bila tudi odlična priložnost za prikazovanje gasilske spretnosti in ekipnega sodelovanja. Tekmovanje je postreglo z napetimi trenutki in izjemno konkurenco.

Ekipa članov iz našega PGD se je kljub konkurenci trudila po najboljših močeh in dosegla 10. mesto. Ekipa članic PGD Krašče pa je osvojila odlično 2. mesto in s tem so prinesle domov še en pokal. Prikazale so izjemno usklajeno delo in odlično timsko sodelovanje, kar je ključ do uspeha na takšnih dogodkih. Njihov trud in uspeh sta izjemen dosežek, na katerega smo lahko vsi ponosni. Hkrati pa smo hvaležni, da so tako člani kot članice, predstavljali naše društvo na tem tekmovanju. Naš uspeh na tekmovanju je zagotovo navdih za nadaljnje trdo delo in treninge, saj si prizadevamo še naprej izboljševati naše gasilske veščine.

Ob ponosu, ki ga čutimo ob sodelovanju na tako pomembnem dogodku, želimo čestitati tudi vsem ostalim ekipam, ki so se udeležile tekmovanja Memorial Staša Lebarja, ekipama člani PGD Vače 2 in članice PGD Gatina 2 pa še za osvojena prehodna pokala.

ZAHVALA

Članice PGD Krašče se zahvaljujemo vsem, ki nas podpirate in spodbujate na naših poteh do uspeha. Ker le skupaj lahko dokažemo, da z vztrajnostjo, trdim delom in timskim duhom dosežemo odlične rezultate. Ti dosežki nas navdihujejo, da bomo še naprej trdo delale in se izboljševale ter si prizadevale tudi za varnost naše skupnosti. S ponosom bomo nosile naše zaslužene medalje in se veselile novih izzivov v gasilstvu. To zadnje tekmovanje nam je pokazalo, kako močne in sposobne smo, ko skupaj delamo kot enotna ekipa. Hvala vsem za vašo neprecenljivo podporo in navdušenje!

Tabor gasilske mladine PGD Peče 2023

BESEDILO in FOTOGRAFIJE: PGD PEČE

V Pečah je od 17. do 20. avgusta 2023 potekal tabor gasilske mladine PGD Peče.

Tabor smo pričeli v četrtek, 17. avgusta popoldan. Po nastanitvi, kratki predstavitvi pravil in osnov razvrščanja, smo odigrali nemalo športnih iger, ki so bile gasilsko obarvane. Ker nas je zvečer presenetil dež, smo dan zaključili ob gledanju gasilskih risank.

V petek nam je poveljnik PGD Peče predstavil naše vozilo in nas naučil osnov pogovarjanja preko ročnih postaj. Vse znanje, ki smo ga usvojili, smo lahko pokazali v pravi intervencijski vaji, pri kateri smo se oblekli v prave intervencijske obleke.

Ker pravijo, da na mladih svet stoji, smo s temi vajami dokazali, da se za gasilstvo v Pečah ni potrebno bati. Po kosilu in kratkem počitku, smo spakirali svoje stvari in se odpravili na čisto pravi tabor v naravi, kjer smo si postavili šotore, zaneli ogenj in si na njem spekli večerjo. Noč pa smo prespali v šotorih.

V soboto smo imeli zajtrk v naravi, nato pa smo šotore pospravili in se odpravili proti večnamenski stavbi in igrišču, kjer smo imeli gasilske vodne igre. Poveljnik PGD Peče nas je podučil, kako se spoji cevi vseh velikosti. Ker smo novo znanje hitro usvojili, smo priredili tekmovanje v hitrostnem spajanju cevi. Na tem tekmovanju so sodelovali tudi naši gostje, ki so se nam med tekmovanjem pridružili.

Po tekmovanju smo se zbrali in pozdravili goste: župana Občine Moravče dr. Milana Balažica, predsednika in poveljnik GZ Moravče, Jurija Božjaka in Janeza Povirka ter predsednico komisije za mladino Lidijo Vozel. Skupaj smo se udeležili piknika, dan pa smo zaključili ob druženju in gledanju risank.

V nedeljo smo pospravili svoje stvari in očistili prostor, kjer smo stanovali. Veseli in z lepimi spomini smo se vrnili domov.

Oktober – mesec požarne varnosti

BESEDILO: GZ MORAVČE, FOTOGRAFIJE: ŠPELA AVBELJ

Gasilci Gasilske zveze Moravče smo dejavni skozi vse leto. Posebej pa se to pokaže v mesecu oktobru, saj je to mesec požarne varnosti.

Gasilci smo v oktobru pripravili veliko aktivnosti, kot so dnevi odprtih vrat, intervencijske vaje, gasilske dneve, memorial Staša Lebarja ... Osrednji dogodek, na katerem je sodelovala celotna Gasilska zveza Moravče, pa je bila intervencijska vaja, v kateri so gasilci gasili požar skladišča nevarnih snovi. Vaja je potekala v soboto, 28. 10. 2023, na lokaciji Ples, ki spada v območje PGD Peče 9. Zelo smo ponosni, saj se je na vaji zbralo preko 50 operativnih gasilcev. Vaja je potekala odlično, gasilci pa so zopet dokazali, da so za primer intervencije zelo dobro pripravljeni. Po zaključeni vaji in analizi smo druženje nadaljevali v Pečah.

Hvala lastniku poslopja za dovoljenje, da smo vajo izpeljali.

Na ekološki kmetiji Pri Dolencu v Vnanjih Goricah

BESEDILO in FOTOGRAFIJE: FRANCKA TOMAN

VZdruženju ekoloških kmetov Zdravo življenje se še prav posebej veselimo ogledov kmetij naših članov, kar v sodelovanju s KGZS prakticiramo že nekaj let. Letos smo obiskali kmetijo Pri Dolencu v Vnanjih Goricah, kjer smo preživeli nekaj prijetnih, zanimivih in poučnih uric.

Po prijazni dobrodošlici gostiteljev Marije in Tadeja Dolenca je perečo problematiko tega območja predstavila terenska svetovalka KSS Vrhnika Ana Pečjak.

Tadej nas je popeljal po bližnjih površinah in rastlinjakih in nam predstavil kmetijo in njihov način dela. Kmetujejo osem let. Zadnji dve leti so ekološko nadgradili še z biodinamičnimi smernicami, s čimer pridelki in izdelki pridobijo na odpornosti in polnejšem okusu.

Povedal je, da so »fižolarji« in nam zaupal zgodbo, kako so daljni predniki tega kraja prišli do semen fižola, ki tu zdaj zelo dobro uspeva. Fižol uporabljajo tudi v simbolu njihove kmetije.

Pridelajo preko 30 vrst vrtnin, nekatere tudi vlagajo. Imajo tudi kokoši nesnice. Vse pridelano in predelano prodajo na treh tržnicah: Vrhniki, Brezovici in Viču. Zadnja leta tudi v domači samopostrežni trgovini na zaupanje, kar se dobro obnese. K njim namreč prihajajo kupci, ki cenijo njihov trud in ga tudi pošteno plačajo.

Za prodajo je zadolžen Tadej, ki mu je to delo v veselje. Po poklicu je ekonomist, Marija pa agronomka. Pred leti sta drug za drugim pustila službi in začela obdelovati kmetijo Marijinih staršev, čeprav je Tadej mestni otrok. Res zelo pogumno dejanje, še zlasti, ker je pethektarska kmetija premajhna, da bi

lahko kandidirali za kakršnakoli sredstva iz razpisov. Poleg tega jih omejujejo še pogoji Nature 2000. Zato je naravnost osupljivo in obenem navdušujoče dejstvo, da se kljub temu uspeta preživljati s tako majhno kmetijo.

Seveda stremijo k ponudbi čim bolj pestre in kvalitetne hrane za svoje zveste stranke v obojestransko zadovoljstvo. To zadovoljstvo, verjeli ali ne, preprosto pri njih tudi začutiš.

Kljub trem odraslim otrokom in Marijinim staršem, ki vsi pomagajo pri delu, jim ob sezonskih konicah primanjkuje delovnih rok, zato so se začeli posluževati mreže WOOF, preko katere ljudje z vsega

sveta pridejo za nekaj časa k njim ter delajo za hrano in stanovanje.

Medtem nam je Marija skupaj s trenutnimi pomočniki pripravila okusno malico iz doma pridelanih sestavin, ob kateri smo se spustili v prijeten klepet in izmenjavo izkušenj.

Po mnogih ogledih uspešnih kmetij smo že davno prišli do spoznanja, da ni dovolj, da znaš delati in da na kmetiji samo garaš, ker si tako navajen. Moraš imeti

tudi ogromno znanja na vseh področjih, se izpopolnjevati in iskati nove in lažje rešitve, predvsem pa moraš znati tržiti, če hočeš od kmetijstva živeti.

To dokazujeta tudi Marija in Tadej. Nad njunim pogumom, uspešnostjo in medsebojno harmonijo smo bili naravnost fascinirani.

Ker pa se je bližala okrogla obletnica naše strokovne tajnice Pavle Pirnat, smo jo za konec presenetili s posebnim voščilom in prekrasnim šopkom, ki ga je bila neskončno vesela in se zanj zahvalila s kar posebno zgodbo. Dan je bil tako popoln!

Prijeten vikend na turistični kmetiji Pri Gabru na Limbarski gori

BESEDILLO in FOTOGRAFIJI:
LAURA MAROLT

Najmlajši obiskovalci pravijo, da je dan Pri Gabru prekratek, dnevi in tedni, ko čakajo na ponovno snidenje, pa predolgi.

Druženje na domačiji je bilo tokrat namenjeno najmlajšim. Na svežem zraku so se igrali, veselili in sprostiti. Najbolj so jih navdušile domače živali v hlevu in mini živalskem vrtu. Domači pravijo, da so veseli obiskov skupin in posameznikov, kot so: kolesarji, pohodniki, konjeniki ... Najmlajši pa žarijo od veselja v prijetnem in prijaznem okolju, lepo urejeni domačiji in vsem, kar lahko doživijo.. Še posebej obožujejo stik in delo z domačimi živalmi. Vsi hočejo biti prvi in najbolj korajžni pri hranjenju, čiščenju, božanju ali vključitvi v ostale aktivnosti z živalmi.

Zlatoporočenca

BESEDILO: MIRA SMRKOLJ, FOTOGRAFIJE: VALERIJA MAVEC, SILVO VIDERGAR in MIRA SMRKOLJ

Fanika in Janez Vidergar iz Dvorij pri Moravčah sta stopila na skupno življenjsko pot pred petdesetimi leti, 29. septembra. V zakonu so se jima rodili štirje otroci. Vsi so si v teh letih ustvarili svoje družine in tako imata sedaj šest vnukov. Ko pridejo vsi skupaj, je vedno veselo.

Tudi tokrat je bilo. V **nedeljo, 1. oktobra 2023**, sta svojo obletnico – **50-letnico poroke** – praznovala v gostilni Furman v Lukovici. V vabilu sta zapisala:

**Moči vse v zakonu od sebe sva dala,
saj skupno življenje vse prej je kot šala.
Spoštljivo sva drug z drugim ravnala,
drug drugemu toplo ljubezen dala.**

*Prisrčno vas vabiva, da z nama delite srečo
in veselje ob obletnici najine poroke.*

Pripeljala sta se s kočijo in obema pričama. Faniki je bil za pričo brat Jože, Janezu pa brat Martin, tako kot nekoč. Slavljenec je imel na glavi kapitansko kapo. Ob igranju harmonike, ki ju je spremljala vso pot do gostilne, sta stopila iz kočije. Sledila so voščila in ob igranju med špalirjem vseh povablencev sta šla v prireditveni prostor. Sledili so govori sina, priče in Janezove sestrične iz Radovljice, ki je slavljenecema poklonila svojo naslikano sliko. Nato smo jima vsi zapeli napitnico. Po okusnem kosilu sta se zlatoporočenca zavrtela ob petju

in igranju harmonike in tako otvorila ples. Sledilo je rajanje. Harmonikar Simon Nose je spretno prilagajal besedila pesmi in vanje vpletal imena in lastnosti slavljenecv. Prav hudomušno! Za presenečenje je poskrbel še pevec Filip Kranjec, ki je bil nekoč Janezov sodelavec v Leku. Prišel je za pet nekaj pesmi, a je med nami kar ostal in skupaj s harmonikarjem sta odpela še veliko pesmi. Ker brez torte ni slavlja, je sledila torta s fotografijama slavljenecv nekoč in danes.

Pri darilu so domači, ki svoja starša najbolje poznajo, upoštevali želje vsakega izmed njiju. Tako bo šla slavljenka s prijateljico v toplice, slavljenec pa z letalom (rad se vozi z njim) v Skopje skupaj s svojimi otroki.

Za spomin smo se fotografirali in za popotnico dobili še buteljko vina z nalepko njune poročne fotografije. Za vsa presenečenja so poskrbeli njuni otroci (ena hčerka, žal, ni mogla biti prisotna).

Ko sem vprašala slavljenko, kakšen je recept za dolg in uspešen zakon, mi je odgovorila: »Prilagajanje, potrpljenje in spoštovanje zakonca.« Slavljenec pa: »Potrpljenje ... Potrpljenje pa je božja mast, sam' hudič je, kdor se z njo maže.« Odgovor je bil čisto po Janezovo!

Čez čas, ko slavljenca ni bilo na svojem mestu za mizo, sem se malo pošalila: »Pa tudi tako, da greš mal' po svoje, a ne? Kapitanska kapa je na prostoru ženina, on pa je šel malo naokoli pogledat z besedami: Bom kmal' nazaj!« In smeh je zaplesal po prostoru.

Srečno, Fanika in Janez! Kar tako naprej. Odlično vama gre. Življenje je kot platno, prežeto z barvami, ki odsevajo naše misli, želje, pričakovanja, veselje, srečo ... Le naj čopič jih razlije, najlepše, prek meja vajinega skupnega življenja.

Komemoracija pred spomeniki NOB

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: VOJKA REBOLJ

V organizaciji **ZB za vrednote NOB Moravče** smo 31. oktobra ob 15. uri pripravili tradicionalno komemoracijo pred spomeniki v parku v počastitev spomina na padle v NOB in žrtve okupatorjevega nasilja.

Pred spomeniki, na prostem, se je vedno zdelo pravo mesto za izkazovanje pietete padlim in žrtvam. Do sedaj smo imeli tudi srečno z vremenom. Letos pa je zadnji dan pred dogodkom kazalo na deževje. Zato smo bili v dilemi, ali bo lahko pihalna godba nastopila. In skoraj je bilo neverjetno, da je vreme zdržalo in enkratna moravška godba je bila lahko z nami. Komemoracijo so pričeli z žalostinko. Povezovalc **Lovro Levačič** je med prvimi nastopajočimi napovedal nastope učencev **Osnovne šole Jurija Vege** pod vodstvom mentorice **Brigite Gorjup**. Učenci **Liza Primožič**, **Kaja Pergar** in **Loti Prosenc** so recitali *Župančičevo: Surovi čas, Kajuhovo: Kje si mati in Grafenauerjevo: Duša*. **Gaja Petrič** in **Mark Swart** sta prebrala prirejen izsek iz dramskega dela *Mati, Mileta Klopčiča*. **Peški oktet** je v programu zapel pesmi: *Zemlja slovenska, Doberdob* in *Počiva jezero v tihoti*. **Matjaž Barlič** je recital *Kajuhovo Nenapisano pismo*.

Ob spremljavi pihalne godbe je bil položen venec k spomenikom. Govor v spomin in zahvalo borcem za današnjo svobodo je imel predsednik moravškega združenja **Martin Rebolj**. Opozoril je tudi na današnji čas, ko smo žal prepogosto priča vse večjemu

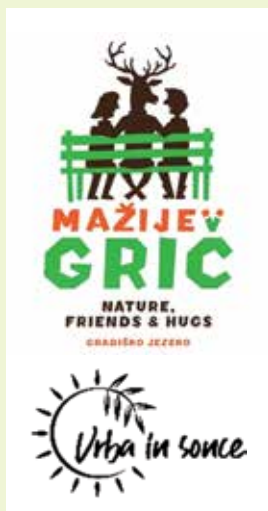

pehanju po dobičku, na človeka pa se pozablja. Dejal je, da je bila plačana s krvjo padlih borcev borba za mir in svobodo vsakega človeka: »Naj počivajo v miru, slava jim.« Komemoracijo ja zaključila pihalna godba s primerno žalostinko. Povezovalc se je zahvalil **nastopajočim, praporščakom, veteranom vojne za Slovenijo**, ter **PGD Velika vas** za varovanje komemoracije. Zahvala je bila usmerjena tudi prisotnim, ki so spremljali pietetno prireditev. Zdelo se je, da so v srcih občutili bolečine mater za padlimi sinovi, kakor tiste pogumne matere iz branega Klopčičevega dramskega dela. In v mislih smo bili enotni, če bi bilo le moč vplivati na svet, da takšnih bolečin ne bi bilo.

Mažijev grič zaključil koncertno sezono z dobrodelno noto Guštija in Tomija ter dobrodelnim kostanjevim piknikom

BESEDILO: ALENKA LENA KLOPČIČ, FOTOGRAFIJE: ZAVOD VRBA IN SONCE

Jesen so na Mažijevem griču ob Gradiškem jezeru široko pozdravili z dobrodelno noto Mihe Guština – Guštija in Tomija Megliča iz znane glasbene skupine Siddharta, ki sta v soboto, 14. oktobra, ustvarila odlično vzdušje s svojim glasbenim dialogom '1na1', s prodajo kart in zahvaljujoč sponzorjem ter obema prvakoma slovenskega koncertnega rocka, ki sta se za dober namen odrekla honorarju, pa je organizator – Zavod Vrba in sonce zbral 8.700 evrov za družino iz Lukovice, ki je v avgustovskih poplavih izgubila hišo.

Mošnjiček 'dobrodelne sobote' na Mažijevem griču pa so zapolnili tudi prostovoljni prispevki obiskovalcev zdaj že 3. dobrodelnega kostanjevega piknika, na katerem so prostovoljci **Zavoda Vrba in sonce** spekli kar 60 kilogramov kostanja, ekipa **Lušt'n pod hrastom** pa je poskrbela za tiste, ki se 'jim je luštalo' palačink in/ali burgerjev. Iz tega naslova je bilo zbranih še 1.200 evrov, ki bodo romali na račun **Lunine vile**, ki zagotavlja psihoterapevtsko po

moč travmatiziranim otrokom:
(<https://www.luninavila.si/>).

Letos že 1 000 obiskovalcev; še posebej dobrodošli otroci iz ranljivih okolij

Kot vsako leto so tudi letos kostanjev piknik obiskali otroci iz **Mladinskega doma Malči Beličeve**, ki je bil sicer prejemnik prispevkov lanskoletnega dobrodelnega mošnjička. Vselej so na dogodek (preko Centra za socialno delo Domžale) posebej vabljeni tudi otroci iz rejniških in socialno ogroženih družin, na splošno pa organizator beleži vsako leto več obiskovalcev – letos že okoli tisoč –, med katerimi prednjačijo družine, in to ne le iz lokalnega okolja, ampak tudi iz Ljubljane.

Medtem ko so se otroci tudi letos s svojimi sankami zapodili na s slamo 'prevlečen' grič, se metali po slamnatem bazenu, ustvarjali v mivki, se zabavali na otroškem bazarju ali/in cirkuški delavnici **Cirkokroga**, pa so lahko odrasli kaj uporabnega in/ali lepega kupili na garažni razprodaji, vsi pa so lahko tudi samo preprosto uživali v posedanju na slamnatih kockah z razgledom na Gradiško jezero.

S skupnimi močmi do skoraj 10 tisoč evrov za dober namen!

Dogodek je obiskala tudi **mag. Olga Vrankar**, županja Občine Lukovica, kjer so tudi uradno odprli namenski račun za nakazilo prostovoljnih prispevkov za družino **Primoža Nakrsta**, lukoviškega občana, ki je zaradi uničujoče ujme v Savinjski dolini izgubila svoj novi dom, s čimer so ostali brez vsega, kar so imeli. Varen in topel dom pa potrebuje tudi najmlajši član njihove družine, komaj 7-mesečni fantek. Zbrani znesek v višini 8.700 evrov, kot jih je prinesel dobrodelni butični koncert **Tomija in Guštija**, s katerim so sklenili ne le dobrodelno soboto, ampak tudi koncertno sezono na Mažijevem griču je bil tako že v ponedeljek, 16. oktobra, nakazan na namenski bančni račun.

Velika zahvala za podporo celotnemu dogodku, na katerem je bilo torej zbranih skoraj 10 tisoč evrov, gre tudi sponzorjem, in sicer podjetjem **Siemens Energy**, **SunContract**, **Marche gostinstvo** in **AMZS** ter **AMD Lukovica**, **Združenju Sazas** za koncertni del dogodka, lokalni **pekarni Srček** za podporo kostanjevemu pikniku, celoten dogodek pa je podprl tudi portal **Moja občina**. V Zavodu Vrba in sonce, ki ima sedež v moravški občini in upravlja z Mažijevim

Bodite na tekočem z dogajanjem na Mažijevem griču: [www.facebook.com/mazijevgrič!](https://www.facebook.com/mazijevgrič)

gričem ob Gradiškem jezeru in že od začetka svojega delovanja, to je od sredine leta 2021, redno namenja donacije neposredno pomoči potrebnim, od socialno ogroženih in rejniških otrok, do žensk

in otrok žrtev nasilja, za žrtve trgovine z ljudmi in drugim humanitarnim društvom, ki delajo z ranljivimi skupinami, napovedujejo, da bodo s svojimi aktivnostmi še naprej delovali v dobrobit širše skupnosti.

V bolečini avgustovskih poplav

BESEDILO in FOTOGRAFIJE: SLAVKO in NADA OSOLNIK

Ko so nas sorodniki s Koroške po 14-dnevnem komunikacijskem mrku le uspeli priklicati, smo se organizirali tako rekoč čez noč. Takoj drugi dan smo pohiteli na pomoč v kraj brez telefonske povezave, v kraj, ki je bil 14 dni odrezan od sveta.

Skupaj s sorodniki smo se s kombijem, polno opremljeni s pripomočki in opremo ter še z enim avtomobilom podali na pot. Pot po glavni cesti ni bila možna, zato smo se na Koroško podali preko Šoštanja, čez prelaz Sleme in po divjih gozdnih poteh, kjer nam je na eni strani grozila strmina nad strugo in na drugi podrtá drevesa. To je bila vožnja v vas Jazbine – Žerjav, v majhno vasico pod Uršljo goro, kjer smo zavihali rokave in se lotili težaškega in blatnega a srčnega dela.

V našem imenu in imenu krajanov Jazbine – Žerjav, Črna na Koroškem se iz srca zahvaljujemo za takojšen odziv župana občine Moravče in direktorja občinske uprave na prošnjo za pomoč in donatorstvo prizadetim. S ponosom smo jim

prepeljali orodje, metle, lopate, grablje, rokavice, čistila in ostala zaščitna sredstva.

Še enkrat hvala – slike povedo vse!

Izlet, srečanje starejših, predavanji ...

BESEDILO in FOTOGRAFIJE: JELKA LALIČ

V organizaciji Rdečega križa Peče ne mirujemo. S prihodom jeseni smo kot vsako leto pripravili nekaj prireditev, ki so namenjene starejšim.

Izlet na Gorenjsko

Letošnje poplave so pripomogle k odločitvi, da se tokrat odpravimo proti Gorenjski. Starejši, krvodajalci, invalidi in naši sodelavci smo se predzadnjo septembrsko soboto z avtobusom najprej odpeljali v Trzič, kjer smo si ogledali zelo zanimiv **muzej čevljarске in drugih obrti** ter športa. Od tam smo pot nadaljevali proti **Bledu**. Dobra volja je očitno pregnala deževne oblake. Ko smo se s turističnim vlakom popeljali okoli jezera, je že veselo sijalo sonce. Potem smo še v miru popili kavico, se podali na sprehod ali pa si privoščili znamenito »kremšnito«. Potem smo se odpeljali v Naklo in se pri Marinšku okrepčali z odličnim kosilom. Pot smo nadaljevali proti Kranju. Tu nas je pričakal naš rojak – tamkajšnji duhovnik – **Vinko Podbevšek**, ki nam je gostoljubno razkazal staro mestno jedro, posebej pa smo si ogledali cerkev in župnijsko poslopje z okolico in skrbno obdelanim vrtom. Še posnetek pred spomenikom Franceta Prešerna in že smo se poslovili in se odpravili proti domu.

Spet se je potrdilo dejstvo, da so tudi v bližnji okolici zanimivosti, ki so vredne ogleda in so pogosto prezrte. Zagotovo je v Sloveniji še veliko lepih krajev in znamenitosti, ki si jih bomo ogledali v prihodnjih letih.

Srečanje starejših, bolnih in invalidov

15. oktobra smo pripravili srečanje, namenjeno medsebojnemu in medgeneracijskemu druženju. Na srečanje smo povabili vse starejše, bolne in invalide ter osebe s posebnimi potrebami. Najprej je bila sv. maša, ki jo je daroval domači župnik **Kancijan Čižman** in je bila posvečena starejšim. Zatem je sledilo **srečanje v Gasilskem**

domu, kjer je KŠD Peče pripravilo bogat kulturni program. Prva je ob kitari zapela **Zala**, nato smo si ogledali krajšo predstavo, ki nam jo je pripravila gledališka skupina

in nas je dodobra nasmejala. Ogledali smo si, kako in s čim si upokojenci bogatijo in krajšajo dneve ... Za konec nam je na harmoniko zaigral **Matevž**. Veseli smo bili, da so bili med nami župan **dr. Milan Balažič**, predsednik Območnega združenja RK Domžale **Brane Kosmač**, sekretarka **Majda Mernik** ter **Pavla Lebar** iz KO RK Vrhopolje in naš župnik **Kancijan Čižman**.

Veseli smo bili, da je bila dvorana polna veselih ljudi: otrok, mladih, zrelih, starejših ... Vsi mi sestavljamo družbo in zavedamo se, kako pomembni so starejši, s svojimi bogatimi izkušnjami, znanjem, prisotnostjo ... Ti so druženje nadaljevali tudi po kulturnem programu, ob toplem obroku, domačem pecivu, pijači ... in ob kramljanju. Bilo je prijetno in lepo, zato smo si le še zaželeli zdravja in nasvidenje prihodnje leto.

Delavnica »Uporaba pametnega telefona«

20. oktobra zvečer je naš član **Darko Brvar** pripravil delavnico o uporabi pametnega telefona, namenjeno predvsem starejšim. Predstavil je možnosti uporabe in na praktičnih primerih prikazal, kaj vse nudi pametni telefon. Še posebej smo se ustavili pri aplikacijah, ki so pomembne za starejše. Na koncu smo si bili edini, da brez telefona res več ne gre in je za starejše zelo potreben in pomemben, saj pomeni stik s svetom. V nekaterih primerih je celo življenjsko pomemben. Z njim vzdržujemo medsebojne odnose, a pristnih osebnih stikov ne more nadomestiti ...

Predavanje »Naj demenca ne bo tabu«

10. novembra smo se v velikem številu udeležili predavanja o demenci. Naša članica **Vesna Vesel**, dipl. medicinska sestra, sicer pa patronažna sestra, je predstavila demenco, bolezen, za katero vse pogosteje obolevajo starejši ljudje in je v porastu. Razložila je, kako jo prepoznamo, s čim upočasnimo njeno napredovanje ter kako ravnamo z obolelim oz. na koga se obrnemo, ko sami ne zmoremo več. Še posebno je opozorila, kako pomembno je zaupanje in podpora okolice, ki naj je bodo deležni svojci demenčnega bolnika.

Opremljeni s priporočili za zdravo in polno življenje smo se že spogledovali s predlogom, da se enkrat mesečno zbiramo na bralni uri, po kateri bi se pogovarjali, popili kavico. Tudi tu smo ugotovili, kako važno je medsebojno druženje ...

V naši humanitarni dejavnosti bomo vztrajali. Tudi letos bomo za praznike obiskali starejše, bolne in invalide.

Delavnica "Uporaba pametnega telefona"

Predavanje "Naj demenca ne bo tabu"

V medgeneracijski bližini se vsaka stiska zmanjša

Ob zadnjih naravnih nesrečah smo videli, kako pomembna je medsebojna pomoč in bližina, kako potrebujemo drug drugega. Tudi mi smo poplavljenim namenili finančno pomoč in udeleženci izleta smo za ta namen zbrali kar lep znesek. To je le ena od dejavnosti Rdečega križa, ki pa so vse namenjene **lajšanju stisk ljudi**. Stiske niso le fizične, ko so ljudje brez strehe nad glavo ali morda živijo v pomanjkanju, na socialnem robu. Težko je, ko so ljudje, predvsem starejši, sami in osamljeni. Takrat so veseli vsakega klica in obiska. **Ko se življenjski prostor zoži na sobo z bolniško posteljo, čeprav ob ljubeči oskrbi domačih, so ljudje nepopisno veseli vsakega obiska in pozornosti.**

Pomembno je, da pripravljamo izlete, srečanja in predavanja ali tematske večere, sami in po svojih zmožnostih. Veseli smo, da imamo

vsa leta podporo lokalne skupnosti. Vsa leta sodelujemo s KŠD Peče in mnogimi posamezniki, katerih pomoč potrebujemo. Nikoli je ne odklonijo.

Dragi župljani! Naj vas adventno pričakovanje spodbudi, da bo v naših srcih dovolj prostora za vse ljudi okoli nas. Adventni venci naj bodo znamenje našega adventnega razpoloženja in iskanja Božjih znamenj v našem življenju. Prižiganje sveč na adventnih vencih naj razsvetljuje vaša srca in v vas budi pogum in zaupanje. Da bomo zmogli vstopiti v veselje Novorojenega.

Kancijan Čižman,
župnik

Michelangelo, Doni Tondo,
olje na lesu, 1507

Pred nekaj tedni smo premaknili uro na zimski čas. Na to smo se že navadili, saj že vrsto let dvakrat v letu »nastavimo« uro na dogovorjeni čas. Morda nas je kdaj presenetilo, da smo zvečer pozabili in smo se zjutraj začudeno spraševali in ugotavljali, da je nekaj narobe. Ko premaknemo kazalce v jeseni na zimski čas, imamo tako dodatno uro za spanje in počitek. **Ta premik kazalcev nam vsaj za hip da občutek, da smo mi gospodarji časa.** A to je kratkotrajno, saj nam potem zopet čas »meri« naše aktivnosti in dejavnosti v vsakdanjem življenju.

Zdi se, da v »pokoronskem« času vse poteka še hitreje in še bolj zgoščeno. Dogodki, pomembni za naše osebno življenje, za življenje naše družine

ali za življenje našega kraja, župnije in celotne Moravske doline, se vrstijo in vrtijo z veliko naglico. Tudi različne obletnice, jubileji in praznovanja ljudi, ki so nam blizu, se vrstijo kot po tekočem traku. Prav tako pa tudi slovo od ljudi, ki nas včasih tako nepričakovano zapustijo, vtisnejo občutja v naše srce in v naše doživljanje življenja. **V tej »natrpanosti« našega življenja skušamo najti oaze miru, v katerih se skušamo odpočiti in umiriti naše srce.**

»Nemirno je naše srce, dokler se ne spočije v tebi, Gospod«, tako je že pred stoletji zapisal veliki cerkveni učitelj sv. Avguštín. Toda preden je okusil ta blagodejni, čudoviti občutek izpolnjenosti in veselja, je moral prehoditi

dolgo pot, na kateri je velikokrat zašel s prave smeri. **Tudi vsi mi si prizadevamo in se trudimo po najboljših močeh, da bi našli pravo ravnovesje med delom in počitkom, v prizadevanju, da bi pomagali ljudem v stiski in v tem, da bi v pravi meri poskrbeli zase in za svoje najbližje.**

Umetnost življenja je tudi v tem, **da znamo presojeti, katere cilje in načrte zmoremo uresničiti in kje je tista meja, ki je ni dobro prečkati.** Pri vsem tem in še čem se morda kdaj bližamo idealu, ki ga je zapisal sv. Avguštin, spet drugič pa se od tega oddaljujemo in v sebi občutimo nemir in izgubljenost. Zato je v življenju vedno treba poiskati tiste smerokaze in koordinate, ki nas usmerjajo v pravo smer, tja kjer bolj čutimo in se zavedamo smiselnosti vsega našega početja in prizadevanja.

Eden takih smerokazov je **ADVENTNI ČAS**, v katerega bomo kmalu vstopili. S prvo adventno nedeljo (3. december) vstopamo v novo cerkveno in liturgično leto. **Advent nas želi spomniti, da je vse naše življenje usmerjeno v prihodnost in v pričakovanje.** Vedno nekaj pričakujemo. Advent nam usmerja pogled na konec adventa, ki je praznovanje Božiča, Jezusovega rojstva. Advent je radostno pričakovanje Njega, ki nam zmore potešiti in umiriti srce. Vse hrepenenje, ki ga nosimo v sebi dobi svojo izpolnitev v Božjem sinu. Nič človeškega ne more rešiti sveta in človeškega srca. To zmore samo On, ki prihaja v Božjem imenu. In v tem je skrito veselje, ki ni kratkotrajno, ampak se nadaljuje v večnost.

Nobeden od nas ni sam in pozabljen. Bog sam nam sporoča, da smo vsi sprejeti v zgodbo odrešenja, da ni nihče zavržen.

Vsem bralkam in bralcem iskreno želim, da bi bil adventni čas priložnost za to sporočilo, ki prihaja od zgoraj.

Blagoslov malih živali 2023

BESEDILO in FOTOGRAFIJI: ALOJZIJ ŠTEFAN

Na god sv. Frančiška Asiškega, zavetnika živali in narave, 4. oktobra 2023 ob 17. uri, je KID Limbar, v sodelovanju z moravškimi skavti in Župnijo Moravče, ponovno pripravilo blagoslov malih živali. Stvarnik jih je poslal, da krasijo njegovo stvarstvo, mu koristijo in v naravi in s človekom na različne načine sobivajo.

Mnogim osebam krajšajo čas, varujejo dom in jih spodbujajo, da skrbijo zanje. Odgovornost za skrb in pravo sožitje še posebej z živalmi, ki smo si jih izbrali za svoje hišne ljubljence, je poudaril tudi stalni diakon **Imre Jerebic**, ki je letos opravil obred blagoslova. Poleg poročila o stvarjenju živalskega sveta, iz 1. Mojzesove knjige, smo prebrali še zgodbo o srečanju sv. Frančiška z volkom in legendo, kako je pridigal pticam.

Nekaj pesmi je med obredom prisrčno zapel otroški cerkveni zbor **Zvončki**, po vodstvom **Marije Lavrač** ter inštrumentalni spremljavi **Klare Urankar**.

Diakon Imre je pristopil k vsakemu od okoli 20 zbranih lastnikov, ki so s seboj pripeljali različne male živali, vsako poklical po imenu, jo pobožal in nato blagoslovil z besedami: **»Naj te dobri Bog, na priprošnjo sv. Frančiška, blagoslovi, naj te varuje nesreč, da boš zdrav(a) in bo tvoj skrbnik (ime lastnika) dobro skrbel zate in da boste živali v lepem sožitju.«** Blagoslov je vedno hvalnica Bogu, ki nas obdarja s tolikimi lepimi in dobrimi stvarmi, pa tudi prošnja za njegovo varstvo, da bi znali odgovorno skrbeti za naravo in vse kar je v njej ter tako ohranjati ta naš svet, naš skupni dom, tudi našim zanamcem.

Decemberski praznični čas v naših krajih - do nedavnega

BESEDILO: DUŠICA KUNAVER

Parmigianino, Sveta Barbara, olje na lesu, 1523

Temni, mrzli december je poln svetlih praznikov. Že **4. decembra, na barbarino**, so naši dedje odlomili vejico sadnega drevja, da je v topli sobi do božiča vzbrstela, zacvetela in krasila božično praznično mizo. Odganjala je zimo in klicala pomlad.

Začetek decembra je bil tudi čas, ko so bili otroci nadvse pridni, saj je v tistih dneh sv. Miklavž obiskoval in obdaroval otroke – tako kot to počne še danes. Darove sv. Miklavž prinaša skrivaj, ponoči. Legenda trdi, da je dobri svetnik v davnih dneh na skrivaj, ponoči skozi okno vrgel tri kepe zlata trem revnim deklicam, ki niso mogle dobiti ženinov, ker niso imele dote. V spomin na ta dogodek so tri jabolka (kot tri kepe zlata!) še danes obvezno Miklavževo darilo.

Sv. Miklavž ima menda veliko zlato knjigo, v katero zapisuje zlate zvezdice otrokom, kadar so pridni, in črne pike, kadar so poredni. Tako je do nedavna dobri svetnik bil pomočnik staršem pri vzgoji otrok.

Dne, **13. decembra, na lucijino**, je zadnja priložnost za setev pšeničnih zrn v plitvo glinasto posodico, saj samo še dvanajst dni manjka do božiča. V teh dneh posejana zrnca zrastejo v slovito mlado žito, ki naj na božični mizi čara dobro letino v prihodnjem letu. Mlado žito je ena od prastarih šeg, ki so še danes žive. Na božični mizi mlado žito veselo govori: »Četudi je zunaj bela zima, jaz sem že zeleno in rastem v novi kruh v prihodnjem letu!«

Dnevi pred božičem so bili nekdanj polni priprav na praznik. Otroci so nabirali mah za jaslice in drevesno smolo za kadilo. Gospodinja se je pripravljala na peko potice in poskrbela je za žegnano vodo – domačija je morala v božičnem času biti požegnana z žeganim kadilom in žegnano vodo in to trikrat: na božični večer, na silvestrov večer in na večer pred svetimi Tremi kralji.

O božični mizi in čaru božične noči pa nekaj več v decembrski številki.

Moravški upokojeni slavčki razveseljujejo

BESEDILO: IVICA ZUPANČIČ, FOTOGRAFIJA: PAVLE PUHAN

“Kdor poje, zlo ne misli”. Tako pravi star pregovor in v vrstah mešanega **K**ga pevskega zbora moravških upokojencev ta pregovor še kako drži. Teden za tednom na pevski vaji utrjujemo svoje glasilke in dodamo v naš pevski repertoar kakšno novo pesem.

Naše vaje niso samo vaje kot takšne, ampak smo veseli našega medsebojnega druženja in pogrešamo vsakega člana, ki iz kakršnega koli razloga na vaje ne more priti. Tudi v naših vrstah se teža let pozna in bolezen našega zbora ni obšla, zato v letošnji sezoni kar nekaj članov naših vaj trenutno ne more obiskovati.

Tudi rek, da **“dober glas seže v deveto vas”** – slab pa v deseto – še kako velja za naš pevski zbor. Naš glas je segel do Izlak, kjer smo v torkovem dopoldnevu 7. novembra 2023 z nastopom razveselili oskrbovance v **Domu starejših občanov Polde Eberl-Jamski**. Ko smo prihajali v dom, so se v njihovem dnevnem centru že zbirali prvi poslušalci. Nekateri so ob spremstvu negovalk doma prišli sami, druge so pripeljali na vozičkih. Bilo jih je precej in nestrpnost so pričakovali, da se naš enourni program začne.

Verjetno je vsem pevcem zaigralo srce, ko smo bili po vsaki zapeti pesmi deležni njihovega aplavza, pa tudi veselega vriskanja in njihovega petja je bilo to dopoldne slišati. Naše druženje z oskrbovanci in osebjem je prehitro minilo in poslovili smo se z “našo Moravško dolino” in obljubo, da naslednje leto spet pridemo.

Oskrbovanci so se veselili in zadovoljnih obrazov razšli, saj jih je že čakalo kosilo, prav tako pa tudi osebje, ki so ga čakale nove delovne obveznosti. Pred odhodom proti Moravčam smo se pevci še posladkali z dobrotami, ki so nam jih pripravili v domu. Z veliko bombonjero, ki

smo jo v zahvalo dobili od stanovalcev, se bomo pevci sladkali na prvi skupni pevski vaji.

Že dogovorjeni nastop v Domu Tisje v Šmartnem pri Litiji, kamor smo bili tudi namenjeni, je bil odpovedan zaradi večjega števila okužb stanovalcev. Upamo, da se bodo razmere v domu čimprej uredile in bomo naš nastop v zadovoljstvo oskrbovancev lahko tudi izvedli.

Srečanje starejših in bolnih v župniji Moravče

BESEDILO in FOTOGRAFIJE: NATAŠA LIPOVEC

V nedeljo, 15. oktobra, je bilo v naši župniji srečanje starejših, bolnikov in invalidov. Taka srečanja, ki jih v župniji Moravče pripravlja in organizira župnijska Karitas so že tradicionalna. K srečanju so še posebej povabljeni vsi, ki zaradi bolezni in starosti ne morejo več redno prihajati v cerkev.

Srečanje se je začelo s sveto mašo ob 10. uri, ki jo je vodil stolni prošt **Jožef Lap**. Med sveto mašo je bila priložnost za prejem zakramenta bolniškega maziljenja, ki sta ga podeljevala stolni prošt Jožef

Lap in vrhpoljski župnik **Ivan Povšnar**. Srečanje je minilo v prijetnem in sproščenem ozračju najprej pri oltarni mizi v cerkvi, nato še pri skupni mizi v župnišču, kjer je potekalo krajše družabno srečanje in pogostitev.

Prav takšna druženja so priložnost, da se srečajo ljudje, ki se zaradi tegob, ki jih prinaša življenje, ne morejo več srečevati kot nekoč. **Topel človeški stisk rok, pogovor, občutek vrednosti in spoštovanje življenja vse do njegovega konca so stvari, ki vsem dajo novih moči za življenje in soočenje tudi s starostjo in boleznijo.** Prepričana sem, da je srečanje obogatilo vse. Tiste, ki so se ga udeležili, kot tudi tiste, ki smo ga organizirali. Naši starejši farani so se razšli zadovoljni in si obljubili, da se naslednje leto zopet snidejo.

Hvala vsem, ki ste dodali svoj delež k skupnemu prazniku, stolnemu proštu **Jožefu Lapu**, vrhpoljskemu župniku **Ivanu Povšnarju**, župniku **Kancijanu Čižmanu**, gospodinjam za pecivo, **Tinetu Gotarju**, ki je s harmoniko popestril naše srečanje, svojcem in starejšim, da so se udeležili srečanja in še posebej **članicam naše župnijske Karitas**, ki so tako kot vedno, poskrbele, da je vse potekalo po načrtu. Za popotnico je vsak udeleženec prejel še nekaj domačih dobrot naših lokalnih ponudnikov v spomin na srečanje.

Hvala **Občini Moravče** za finančno pomoč pri izvedbi tega projekta.

Koncert komornega zbora Limbar v Štandrežu

BESEDILO: MARIJA LAVRAČ, FOTO.: PROSVETNO DRUŠTVO ŠTANDREŽ

Pevci komornega zbora Limbar smo v nedeljo, 22. oktobra 2023, gostovali v Štandrežu (naselje na robu Goriške ravnine v Italiji), kjer smo v cerkvi sv. Andreja apostola izvedli samostojni koncert. Koncert sodi v niz **Goriških zborovskih srečanj**, ki z zborovskimi koncerti na visokem poustvarjalnem nivoju v Goriškem prostoru dopolnjujejo ponudbo vokalne glasbe. Goriška zborovska srečanja so namenjena **vrhunskim slovenskim vokalnim sestavam** s tematsko zakroženimi programi in z visokimi referenčnimi ocenami v domačem in mednarodnem prostoru.

Na povabilo Zveze kulturnih društev Nova Gorica in JSKD Nova Gorica smo predstavili program **Odtenki hrepenenja**; glasbena dela, ki izražajo hrepenenje po ljubezni, po bližnjem, po Bogu.

V prvem delu smo izvedli nekaj odlomkov oratorija za soliste, mešani zbor in klavir z naslovom Irenej Friderik Baraga, skladatelja Alojzija Geržiniča, Psalmus 108, skladatelja Ambroža Čopija in Legendo o Limbarski gori, skladateljice

Katarine Pustinek Rakar. V drugem delu smo se prepustili ljubezni. Zapeli smo izbrane ljudske pesmi iz cikla Vascit pr' Zile v priredbi Sama Vremšaka ter ljudski San se Šetao in Da lipa ma! Ke běj na jě? v priredbi Ambroža Čopija.

Navdušene poslušalce smo razveselili še z dodatkom in tako zaključili koncert poln lepih melodij.

MOR AVČE KOŠ NAD

Predstavljajte si, da se občani Moravč čez deset let zgrnemo na ulice in preplavimo naš glavni trg. Ampak ne v strahu pred vesoljnim potopom, temveč v pričakovanju našega evropskega prvaka ali prvakinja v košarki oziroma (če že sanjarimo, dajmo na veliko!) mogoče celo prvaka ali prvakinja ameriške košarkarske lige – (W)NBA.

MORAVŠKA DOLINA V SVET KOŠARKE V DRUŽBI BOLJŠIH

Besedilo: David Koprivšek, fotografije: osebni arhiv Aljaž Korošec

S

i lahko sploh domišljate, da zdaj tudi takšna možnost obstaja? Da imamo nekoč lahko Moravčana in/ali Moravčanko še v takih elitnih športnih vrstah, tako kot se je to že zgodilo na področju zimskih športov?

Če vam domišljija deluje, berite dalje, če ne, prav tako, saj je informacija teh vrstic namenjena vsem – tako sanjačem kot tudi tistim bolj prizemljenim.

Za kaj namreč gre? Gre za to, da se Moravče še naprej pospešeno razvijajo na vseh področjih, med katerimi šport ni nobena izjema in tako smo v našem kraju z letošnjim septembrom bogatejši tudi za košarkarsko društvo, ki od prvega oktobra dalje vabi k vpisu vse fante in dekleta od prvega do devetega razreda osnovne šole.

Aljaž Korošec, idejni vodja društva in njegov soustanovitelj, je o šoli košarke v Moravški dolini razmišljal že dlje časa. V kratkem intervjuju, ki sva ga naredila, je dejal, da je zamisel najprej predstavil svojim domačim in prijateljem ter da so jo prav vsi z navdušenjem pozdravili. Je pa dokončno lahko zavihal rokave in se spravil k njeni realizaciji ob letošnjem odprtju nove moravške športne dvorane – dvorane Primoža Peterke.

“Tovrstno športno društvo je novost v našem kraju in je že samo zaradi tega nekoliko bolj kompleksne narave,” pravi Aljaž in dodaja: “zato sem k sodelovanju povabil tudi svojega bivšega trenerja in sedaj zelo dobrega prijatelja Marjana Košaka, ki ima bogate izkušnje pri delu z mladimi.”

Tako kot nekoč na in ob košarkarskem igrišču, sta konec letošnjega poletja združila moči in pripravila vso potrebno dokumentacijo za odprtje društva.

“Občina Moravče je najino prizadevanje z veseljem podprla in zdaj v oktobru 2023 je vse nared, da se imenitni svet košarke predstavi čim širšemu krogu mladih nadebudnih športnic in športnikov iz Moravč, kar je glavni del načrtanega plana za to prvo leto delovanja našega košarkarskega kluba,” je dejal Aljaž.

Da pa bo to narejeno na profesionalnem nivoju, priča sam nabor košarkarskih uspehov omenjenih dveh ustanoviteljev:

Marjan Košak

Naš soobčan Aljaž Korošec je nekdanji profesionalni igralec košarke in državni prvak mlajših kategorij z ekipo Helios ter državni prvak članov z ekipo Helios Suns, kjer je bil izbran celo za kapetana ekipe. Prav tako je bil član vseh mlajših selekcij košarkarske reprezentance Slovenije, pred enim letom pa se je z ekipo udeležil košarkarskega (Jordan) turnirja v Parizu, katerega glavni ambasador je eden in edini Luka Dončić.

Marjan Košak je nekdanji vrhunski košarkar, ki je bil izbran za enega najboljših igralcev v zgodovini košarkarskega kluba Helios iz Domžal. Sedaj je trener mlajših selekcij – polno licenciran tako s strani Košarkarske zveze Slovenija kot tudi s strani FIBE.

Vizija košarkarskega društva Moravče je, da se otroci v okviru športa razvijajo celostno, torej v fizičnem in v mentalnem smislu hkrati. Pogoji za kasnejšo selekcijo otrok bosta oba omenjena parametra, pri čemer bodo sodobnost, sama velikost in opremljenost dvorane poskrbeli za nemoten in ločen trening vseh udeležencev. Aljaž in Marjan se dobro zavedata, da kakršenkoli uspeh ne pride sam od sebe in

čez noč ter da so zanj vedno potrebni disciplina, trud, red, vztrajnost, čas ter seveda – optimizem. Strinjata se, da bo prvi večji uspeh to, da vadeči preidejo na tekmovanja pod okriljem Košarkarske zveze Slovenije in, prej ko se to zgodi, bolj vesela bosta (ter mi z njima).

“Otroci bodo ob vpisu dobili vsak svojo žogo, med sezono pa se bodo udeležili tudi košarkarskih turnirjev okoliških klubov, saj bodo v sklopu teh starši lahko prišli pogledat svoje otroke v akciji. Poleg vseh presenečenj, ki jih bodo otroci deležni med sezono, pa bodo na obisk v našo dvorano prišli tudi košarkarski reprezentanti, ki so pred kratkim osvojili odlično sedmo mesto na celem svetu,” je še dejal Aljaž in nasmejan zaključil najin pogovor: “Kaj pa vem! Morda mlade košarkarje obiščeta tudi »našedva« košarkarska velikana – Goran Dragič in Luka Dončić.”

In, ko sem to slišal, mi je na misel prišel uvod tega teksta, ker konec koncev sta tudi ta dva kerlca (ob vseh ostalih dobrih košarkarjih) nekje pač morala začeti ter se leta in leta v različnih košarkarskih okoljih kaliti, da sta postala to, kar sta.

Kjer je volja, je pot. Če pa se na tej poti znajdejo še pravi učitelji in prave (športne) kapacitete pa še toliko bolje, ter lažje.

V MORAVČAH ZDAJ IMAMO. OBOJES!

Drage sokrajanke in dragi sokrajani, že vnaprej vam hvala za vašo podporo društvu in pa za tehtne predloge o tem, kako ga izboljšati, s tem pa zagotoviti, da se otroci v čim večjem številu vpišejo na trening košarke in se na ta način – v prvi vrsti – zavežejo zdravi življenjski poti, tiste “sanje” iz uvoda pa dajmo zaenkrat postaviti še na drugo mesto.

V A B I L O ODKLOP OB ZVOKIH GONGA V MORAVČAH

V petek, 8. decembra 2023,
ob 19.00

GONG KOPEL oz. ZVOČNO POPOTOVANJE S TIBETANSKIMI POSODAMI, OCEANSKIM BOBNOM, VETRNIMI ZVONČKI, GONGOM IN ŠE ČEM, ki ga ne smete zamuditi in vaši možgani vam bodo hvaležni.

Kaj je GONG KOPEL?

Ob udarjanju na gong se v zraku ustvarja vibracija, ki jo začuti tudi naše telo. Ustvari se t. i. zvočna kopel, ki nastane kot posledica igranja na

gonge. To naj bi pozitivno delovalo na naše telo, pomagalo pri sproščanju blokad in pripomoglo k izboljšanju pretokov energije po telesu. Ko so energetski kanali pretočni, je naše telo v ravnovesju, v dobrem počutju in delovanju.

Kako gong kopel poteka?

Vsi, ki se boste kopeli udeležili prvič - brez skrbi. Samo ležimo na blazini (lahko tudi sedimo oz. izberemo položaj, v katerem nam je najbolj udobno) in uživamo v zvoku in vibraciji. Popolnoma se prepustimo, se potopimo vase in se predamo sprostivti.

Koliko časa traja?

Igranje na gong traja 40 minut. Nekaj časa namenimo pripravi in nekaj časa prebujanju po koncu igranja. Predlagamo, da pridete 10 minut pred začetkom.

Kaj prinesete s sabo?

Ležalno podlago (armafleks, mogoče navadno blazino za na plažo ...), toplo se oblecite, odejo za pokrit in vodo (za poplaknit grlo).

Kako se prijavite?

Pošljete mail na dogodkimoravce@gmail.com ali pokličite: **070 175 296**

Koliko stane?

10 eur pri plačilu do 1. 12. 2023, po tem datumu je cena 15 EUR.

Tudi v vasi Gorica je zaplapolala slovenska zastava

BESEDILO: VERA SLAPAR, FOTOGRAFIJE: KERN MARJANA

Naš vaščan **Franc Brate**, poznan tudi kot rokodelec, gasilec, platinec, dober sosed, prijatelj in domoljub, je imel vedno željo, da bi si ob svojem domu postavil drog, na katerem bi plapolala slovenska zastava.

Ideja je zorela kar nekaj let. V letošnjem letu pa je v spomin na njegove prenekatero okrogle obletnice dogodkov, dozorela odločitev, da je nastopil pravi čas. V svojem vrtu je izbral lokacijo in skupaj s podjetjem AGM Design d. o. o. postavil drog, ki stoji na temelju, v katerega je zakopal tudi spomin za naslednje rodove.

Za pripenjanje in dvig zastave se je odločil na predvečer praznika dneva reformacije. Ob zvokih slovenske himne, sta skupaj s sinom Francijem izobesila zastavo. Ker pa je France povezovalen in dobrovoljen človek, je na ta veseli dogodek povabil sorodnike in sosede. Skupaj z ženo Joži sta nas po slovesnosti povabila v svoj topel dom in nas bogato postregla z jedačo in pijačo, za kar se jima vsi prisotni iskreno zahvaljujemo.

Naj vihra in plapola ...

S sprejemom novih cen tudi v prihodnje zagotovljene kakovostne in zanesljive komunalne storitve

BESEDILO: JAVNO KOMUNALNO PODJETJE PRODNIK

Občinski svet Občine Moravče je na 9. redni seji potrdil nove cene komunalnih storitev, ki pričnejo veljati s 1. 11. 2023 in bodo prvič obračunane na položnicah, ki jih bodo uporabniki prejeli v začetku decembra.

Razlog za spremembo cen so višje cene energentov, materiala, storitev in višji stroški dela

Zaradi visokega dviga cen vodovodnega materiala, gradbenih in drugih storitev, cen energentov pa tudi minimalne plače je bil dvig cen komunalnih storitev za zagotavljanje nadaljnjega nemotenega izvajanja javnih služb in normalnega poslovanja Javnega komunalnega podjetja

Prodnik neizogiben. Cene vodarine in storitev odvajanja komunalne odpadne vode so se v občini Moravče nazadnje spremenile leta 2013. Z ukrepi racionalizacije poslovanja je Javnemu komunalnemu podjetju Prodnik v vseh teh letih kljub nenehni rasti stroškov uspelo ohraniti ceno, vendar pa so vedno višji stroški dela, materiala in storitev, ki vplivajo na poslovanje podjetja, privedli do razmer, ko je bilo zvišanje cen komunalnih storitev nujno za zagotavljanje zanesljivosti vodovodnega in kanalizacijskega sistema, predvsem ob vse pogostejših izrednih vremenskih razmerah (obdobja suše in vse pogostejši močni nalivi).

Za povprečno gospodinjstvo bo mesečna položnica višja za okoli 4,5 evra

Znesek računa za komunalne storitve je odvisen od porabe vode in velikosti zabojnikov za odpadke, ki so v uporabi na odjemnem mestu. Za povprečno gospodinjstvo bo mesečna položnica z uveljavitvijo novih cen višja za okoli 4,5 evra.

Srečanja za mlade mamice »Zaupam si«

BESEDILO: mag. JANJA ČOLIĆ

V sodobnem svetu mamice po porodu dostikrat ostanemo same z občutkom, da smo izgubile sebe in svojo skupnost. A ne bi smelo biti tako. S porodom doživimo največje prerodenje v življenju, transformiramo se iz žensk v mame, zato bi morale biti še bolj podprte med seboj, slišane in spoštovane.

Podpora, biti slišana in spoštovana so tudi glavna načela brezplačnih srečanj **Zaupam si**, ki jih pod okriljem Veva, spletne šole za starše, organiziramo mame – za mame.

Srečanja so nastala zaradi potrebe, ki se je pokazala na festivalu Dojiva se, ki sicer poteka že 10 let, a le enkrat letno – mame pa so si želele pogostejših srečanj, druženj, takih, ki bi potekala redno, v njihovi bližini. Iz ideje so se tako rodila BREZPLAČNA podpora srečanja z ženskimi krogi ZAUPAM SI, ki letos potekajo drugo leto, in sicer v dvanajstih krajih po Sloveniji.

Srečanja so brezplačna. Namenjena so vsem nosečnicam in mamicam na porodniški (lahko tudi po porodniški), ki si želijo druženja v varnem, podpornem okolju, kjer se počutijo sprejete in razumljene. Dobrodošle so vse mamice, same ali z dojenčki, ne glede na to, kako so rodile, ali dojijo ali ne, ali nosijo dojenčka v nosilki ali ga vozijo v vozičku, ali uvajajo gosto hrano s kašicami ali po metodi BLW ... Srečanja so vodena na način Ženskih krogov, kjer se ženske usedejo v krog in kjer ni obsojanja, prekinjanja ali dajanja neželenih nasvetov; vsaka ženska pa lahko z drugimi deli svoja razmišljanja, izkušnje, strahove, uvide – kolikor in kar

želi. V Mengšu bom krog vodila mag. Janja Čolić, prof. angl. in pedagog., voditeljica Ženskih krogov, učiteljica meditacije, izvajalka sobotnic za dekleta in poletnih taborov za dekleta, NLP Praktic in NLP coach.

Vabljeni tudi mamice iz Moravč!

BREZPLAČNO

Zaupam si*

Srečanja za nosečnice in mamice na porodniški

MENGEŠ, Studio Matlux (Topole 516)
VSAKO TRETJO SREDO V MESECU (oktober-junij)
VSAK MESEC NOVA TEMA

DATUMI (med 12. in 13. 30 uro):

15. 11. 2023	13. 3. 2024
13. 12. 2023	17. 4. 2024
17. 1. 2024	15. 5. 2024
14. 2. 2024	12. 6. 2024

Več info na Facebooku:
@Janja Čolić
@PikicaStonoža
@Veva, spletna šola za starše

Več info na Instagramu:
@janjacolic_zenski_krogi
@veva_spletnasolazastarse
@dojivase_zaupamsi

OBVEZNE PRIJAVE NA FB JANJA ČOLIĆ, FB POKICASTONOŽA ALI pikicastonoga@gmail.com

Antibiotiki in probiotiki

BESEDILO: NINA POROVNE ČERNE, mag. farm., FOTOGRAFIJA: ROBERTO SORIN (©UNSPASH)

Antibiotiki so zdravila za zdravljenje bakterijskih okužb. V zadnjih desetletjih so bakterije razvile odpornost proti antibiotikom, predvsem zaradi nepravilnega jemanja antibiotikov.

Evropski dan preudarne rabe antibiotikov obeležujemo 18. novembra. Zavedati se moramo, da antibiotike uporabljamo le takrat, ko jih resnično potrebujemo ter le toliko časa, kot nam predpiše zdravnik.

Vsak antibiotik lahko poruši mikrobno ravnovesje v črevesju, kar kasneje vodi do težav. Normalna črevesna mikrobiota je sestavljena iz mikrobov (virusov, bakterij ...). V njej vlada ravnovesje dobrih in slabih mikrobov. Porušeno črevesno mikrobno ravnovesje se izraža s prebavnimi težavami (diareja) in oslavljenim imunskim sistemom in ga zdravimo z uživanjem probiotikov.

Probiotiki so živi mikroorganizmi (mlečnokislinske bakterije), ki ob zadostnem količinskem vnosu ugodno vplivajo na naše zdravje in počutje. Izboljšajo prebavo, pomagajo varovati črevesno sluznico, zagotavljajo normalno kislost v črevesju in povečajo obrambno sposobnost črevesne sluznice. Probiotiki se nahajajo v različnih proizvodih. Najboljše so v obliki liofiliziranih praškov, ki jih polnijo v kapsule, redkeje pa jih najdemo tudi v obliki tablet. V tekoči

obliki so probiotiki manj stabilni. Pozorni moramo biti tudi na izbiro učinkovitega seva oz. rodu vsebovanih bakterij ter na količino bakterijskih sevov, ki jih vsebuje izbrani probiotik. Ta količina se izraža kot CFU število (število kolonijских enot bakterij), ki se giblje med 1 in 10 milijardami. Zavedati se moramo, da probiotiki z višjim številom sevov niso nujno boljša izbira.

V lekarni vam bo farmacevt s pomočjo pogovora pomagal izbrati najbolj primeren probiotiki za vaše težave in njihovo lajšanje.

**LEKARNIŠKA
PODRUŽNICA MORAVČE**
TRG SVOBODE 2, 1251 MORAVČE
WWW.MESTNELEKARNE.SI

DELOVNI ČAS

PONEDELJEK 12.00-19.00
TOREK 7.30-14.00
SREDA 13.00-19.00
ČETREK 7.30-14.00
PETEK 7.30-14.00
PRVA SOBOTA V MESECU 8.00-12.00

(01) 777 02 45

LEKARNA.MORAVCE@MESTNELEKARNE.SI

V Bruslju za Izrael in Palestino kot dve suvereni demokratični državi

BESEDILO: LJUDMILA NOVAK, poslanka Evropskega parlamenta

V Evropskem parlamentu smo sprejeli resolucijo, s katero smo ostro obsodili teroristični napad palestinskega gibanja Hamas na Izrael, v katerem je življenje izgubilo več kot 1 400 ljudi. Sedaj so številke žrtev na obeh straneh veliko večje. V resoluciji, sprejeti s 500 glasovi za, 21 proti in 24 vzdržanimi, smo obsodili napad Hamasa, izrazili podporo Izraelu in njegovim prebivalcem ter poudarili potrebo po odstranitvi teroristične organizacije Hamas. Pri tem pa smo posebej poudarili, da morajo biti nadaljnja dejanja Izraela strogo skladna z mednarodnim humanitarnim pravom, s čimer smo opozorili na tveganje, da bo sta tako Hamasov napad kot Izraelov odziv lahko okrepila spiralo nasilja na Bližnjem vzhodu, ki lahko potegne v vojno tudi Iran.

Ob tem zavedanju pa je pomemben tudi poudarek, da v Evropskem parlamentu izražamo neomajno podporo rešitvi z dvema državama. Na podlagi meja iz leta 1967 bi priznali dve suvereni, demokratični državi, Izrael in Palestino, ki bi obstajali druga ob drugi v miru, Jeruzalem pa bi bil prestolnica obeh držav.

Medtem krepitev antisemitskega govora, zborovanj in napadov na Jude od začetka Hamasovega napada povzročata vse hujše skrbi tudi znotraj meja EU. Evropsko komisijo in države članice EU smo zato pozvali k sprejetju ustreznih ukrepov, s katerimi bi zagotovili varnost judovskih državljanov v Uniji.

Do razogljčenja z manj plastičnih vrečk v EU

Odbor za okolje, javno zdravje in varno hrano v Evropskem parlamentu, v katerem sem tudi sama polnopravna članica, pa je med drugim sprejel svoje predloge za lažjo ponovno uporabo in recikliranje embalaže, za zmanjšanje nepotrebne embalaže in odpadkov ter za spodbujanje uporabe reciklirane embalaže.

Na odboru smo s 56 glasovi za, 23 proti in 5 vzdržanimi sprejeli stališče o predlagani uredbi, ki določa zahteve za celoten življenjski cikel embalaže, od surovin do končnega odlaganja.

S tem želimo prepovedati prodajo zelo lahkih plastičnih nosilnih vrečk, razen če so slednje potrebne zaradi higiene ali so namenjene kot primarna embalaža za razsutu hrano, da bi preprečili završke hrane.

Poleg splošnih ciljev zmanjšanja embalaže, predlaganih v uredbi, pa želimo določiti posebne cilje zmanjšanja količine odpadkov za plastično embalažo, in sicer 10 odstotkov do leta 2030, 15 odstotkov do leta 2035 in 20 odstotkov do leta 2040. Komisija mora tako do konca leta 2025 oceniti možnost predlaganih ciljev za plastiko na biološki osnovi, kar predstavlja ključni vir za razogljčenje gospodarstva.

*Si kot sonce življenja sijala,
za vse svoje ljubezen razdala,
odslej boš kot zvezda svetleča,
naj ti v nebesih dana bo sreča.*

Zahvala

V tem času žalovanja in spomina,
ob boleči izgubi naše drage

Darje Lavrič

izrekamo iskreno zahvalo vsem, ki ste delili z nami te težke trenutke.

Vaša podpora in sočutje sta bili svetilnik v temi naše žalosti.

Posebno zahvalo namenjam vsem, ki ste se poslovili od nje v poslovljni vežici, ki ste z velikodušnostjo pomagali pri njenem zadnjem slovesu in ki ste s prisotnostjo, besedami ter mislimi obogatili njeno zadnjo pot.

Vaše tolažilne besede, stiski rok in prisotnost so nam v teh trenutkih dali moč in upanje.

Vsi njeni

VABILO PEVCEM IN PEVKAM

Člani Mešanega pevskega zbora upokojencev želimo naše pevske vrste "obogatiti" z novimi člani, zato v svoje vrste vabimo pevce in pevke.

Potrebuješ veselje do petja in čas za pevsko vajo vsak torek ob 17.00 v sejni sobi nad knjižnico. V zameno dobiš nove prijatelje, veselje, sprejetost, druženje, nastopanje in življenjsko vedrino.

**Poziv društvom
v občini Moravče**

**Decembrski prazniki
so vedno bližje.
Kot prejšnja leta vas tudi
letos vabimo, da voščite
občanom in občankam
občine Moravče.**

Vsako društvo lahko
zasede do ¼ strani.

Rok za oddajo je 6. december 2023.

Mali oglas

Sadne sadike jabolk in hrušk

Prodamo sadne sadike ekoloških sort. Imamo naslednje sadike:

JABOLKA: opal, sirius, luna, carneval, pisani kardinal, esmeralda, voščenka, ontario, fujon, ekolet, orange, gold rush ...

HRUŠKE: viljamovka, moštarca, konferans, pastorjevka. Sadike so cepljene na sejanec. So visokodebelne sorte.

041-206-417 (Brate)

100 let
TOSAMA

POSLOVALNICE

VIR

Baranovičeva cesta 35, Dimdale, ob tovarni

LJUBLJANA

Ameriška ulica 10, B10 City, Dvorana A - visoko pritličje

MARIBOR

Jezdarska ulica 4, 2000 Maribor, na Taboru

CELJE

Ljubljanska cesta 10, 3000 Celje, vhod v center mesta

KOPER

Pristarska ulica 19, 6000 Koper, nasproti tržnice

IZOLA

Ljubljanska ulica 1, 6010 Izola, na tržnici

Pomoč po telefonu: 01 77 77 380

www.tosamashop.si

TOSAMA

20%

KUPON ZA
POPUST

Ob nakupu izdelkov s tem kuponom vam v Tosaminih trgovinah podarimo 20% popust na en izdelek ob nakupu nad 30€. Kupon je za enkratni nakup in velja do 31. 12. 2023. Kuponi, boni, popusti in akcije se ne seštevajo. Kupon ne velja na zaklenjene cene, darilne bone in izdelke na naročilnico za medicinske pripomočke, ki jo predpiše zdravnik.

Rubrika Pisma bralcev je namenjena:

- vsem, ki želite s predlogi, pobudami in kritičnim razmišljanjem izboljšati ali popestriti življenje v občini.
- javnim vprašanjem občinski upravi, če gre za teme, zanimive za širši krog bralcev.
- javni postavitvi vprašanj ali predlogov glede časopisa.

Pisma bralcev niso žaljiva ali zlonamerna. Uredništvo ne odgovarja za vsebine objavljene v pismih bralcev. Avtorji sami zagotavljajo verodostojnost in resničnost zapisanega.

V kolikor gre za vprašanje, naslovljeno na javno osebo ali ustanovo, je objava omejena na dva zapisa z vsake strani na posamezno temo.

Teksti naj ne presegajo 3000 znakov s presledki.

Pisem bralcev ne lektoriramo in jih slogovno ne popravljamo. Zagotovljen je osnovni pregled besedila in odpravljanje tipkarskih napak.

Roman Cerar ni več član SDS

Roman Cerar je pred izključitvijo izstopil iz SDS. Zaključeno je žalostno poglavje moravške zgodovine. Če pogledate v arhiv Novic iz Moravške doline, vam je takoj jasno, kaj je počel v svojo politično kariero: rušil je. Na začetku je rušil našega prvega župana Matjaža Kočarja; uspelo mu je in predčasno je odšel na državno funkcijo v Ljubljano. Zatem je rušil drugo županjo Ljudmilo Novak. Tudi ta je po nekaj letih pred njegovo politično zahrbtnostjo zbežala v Bruselj. Ko ga je novi župan Martin Rebolj postavil za podžupana, je najprej zrušil odgovorno urednico Novic Bernardo Mal, potem pa se je lotil še župana, o katerem je vedel povedati vse najslabše.

Ko je županovanje prevzel dr. Milan Balažič, je že po dveh mesecih odstavil par Roman in Vitomir Cerar, zato sta se mu maščevala tako, da sta njegovega podžupana Marka Kladnika izključila iz SDS. V zadnjem času pa se Roman Cerar loteva župana dr. Milana Balažica, o katerem si izmišlja razne umazanije. To je tudi vse, kar zna. Njegove pokvarjenosti je imela dovolj tudi njegova stranka

SDS. Najprej so z vrha stranke izključili njegovo poslušno orodje – brata Vitomirja. Potem so razpustili Občinski odbor SDS. Na zadnji konferenci SDS v Moravčah pa je pred izključitvijo z nekaj svojimi zvestimi podaniki iz stranke izstopil Roman Cerar. Zdaj svoje politične umazanije naprej trosi prek svoje zasebne spletne strani.

Vsakdo, kdor ga je kdaj spoznal, ve povedati, da ima ta človek resne težave z dojemanjem realnosti. Roman Cerar živi v svojem svetu, ki nima nič skupnega s svetom, v katerem živimo vsi drugi. Ne zna nehati, ker misli, da bo vse druge spet prepričal, da je utelešena resnica. V bistvu pa mu gre za denar. Poleg tega izkazuje nebrzdano osebno in politično nekulturo, napadalnost in spletkarjenje. Predvsem pa ne loči več med svojimi lažmi in resničnostjo. Zanj so njegove laži resnica.

Roman Cerar tega ne razume, ker noče razumeti. Škoda je izgubljati čas za takšne ljudi. Pomembno je, da imamo v Moravčah novo SDS. Takšnih, kot je Roman Cerar, ni več zraven. Zato so se vanjo vrnili ustanovni člani, še več pa je mladih ljudi, ki ne marajo prevejanih politikantov Romanove sorte.

Še danes po Moravški dolini odmevajo besede takratnega župana Martina Rebolja, ki je za časopis Delo o Romanu Cerarju 23. septembra 2010 izjavil tole: »Če bi poslušal stare Moravčane, ki so mi rekli, da si s Cerarjem redim gada na prsni, ga ne bi imenoval za podžupana. Sprl se je z obema prejšnjima županoma, kjer je bil podžupan, tudi z Ljudmilo Novak, jaz pa sem bil prepričan, da se bo z njim dalo sodelovati. Sem že tretji zapored, ki mu je zasadił nož v hrbet«.

Klavrna zgodba Romana Cerarja je končana. Pri tem ni niti toliko lojalen do svoje bivše stranke, da bi ji pošteno vrnil svetniški mandat. Tudi če ga ne bo, nič hudega. Vsi vemo, s kom imamo opravka. Škode je naredil dovolj. SDS je v Moravčah izvolila novo vodstvo. Pri tem novem začetku jim želim vse dobro.

Janez Cerar

GRADBENI CENTER GRAMAX

- GRADBENI MATERIALI
- SALON KERAMIKE
- ŽELEZOKRIVNICA IN BETONARNA
- PREVOZI IN RAZKLADI

GRAMAX, gradbena trgovina, d.o.o. Ljubljanska cesta 15, 1270 Litija
T: 01 89 87 472 M: 051 628 246

VSE ZA VAŠE PROJEKTE, GRAMAX
vedno pri roki

Povabilo k sodelovanju

Lokalna društva, institucije
in posameznike vabimo,
da z objavo v Novicah iz Moravske doline
izkoristijo možnost napovedi dogodkov
v prihajajočih mesecih.

MIZARSTVO AVBELJ

IZDELAVA POHIŠTVA PO NAROČILU

www.mizarstvo-avbelj.si
info@mizarstvo-avbelj.si
Stegne 1, 1251 Moravče
GSM: 041 641 446

Prí Jurku

GOSTILNA IN PICERIJA

DOSTAVA HRANE NA DOM

tel.: 01 723 28 83
gsm: 040 144 783

Trg Svobode 15, 1251 Moravče
<https://www.facebook.com/PicerijapriJurku>

BARVE LAKI PIRC

**NOVA
TRGOVINA
ZA DOM**

Sončna ulica 1a, Domžale - Vir

NASPROTI TRGOVINE HOFER
051 647 602

ODPRTO ŽE OD 6. URE

BARVE, AVTOLAKI, ČISTILA ...

3M

TEKNOS

ALCEA C.A.R.F.I.T

- brezplačna kontrola vida
- korekcijska očala
- sončna očala
- športna očala
- kontaktne leče

OK

optika
KRHLIKAR

Očesna optika Krhlikar

Trg svobode 2, 1251 Moravče
T: 01 723 28 22, M: 040 709 232
optika.krhlikar.pe@gmail.com
www.optika-krhlikar.si

Avtohiša Moravče KRULC

Prodaja vozil **NISSAN**

Pooblaščen servis vozil znamk
NISSAN RENAULT DACIA (NOVO)

Cenitve in popravila karoserijskih škod
(vse znamke vozil)

triglav SAVA GENERALI Allianz GRAWE CROATIA

Sklepanje zavarovanje
triglav SAVA Allianz (NOVO)

Optika vozil, vulkanizerstvo, hotel pnevmatik,...

www.avtohisakrulc.si info@avtohisakrulc.si 01-7231-200

Nissan Qashqai e-POWER

Užitek vožnje na elektriko, brez polnjenja.

NISSAN

PRIHRANEK DO 5.500 € 8 LET JAVNI TIR* BON ZA ZIMSKA PNEVMATIKE** 90 NISSAN

Avtohiša KRULC

že več kot 35 let pooblaščen prodajalec in servis vozil **NISSAN**

Cesta heroja Vasje 5, 1251 Moravče www.avtohisakrulc.si

Kombinirana poraba goriva: 5,4-13,1 l/100 km. Emissioni CO₂: 129-120 g/km. Emissioni stopnja Euro6d Full. Emissioni N₂: 200/191 g/km. Emissioni trdnih delcev: 0,00322 g/km. Št. delcev: 160-173. Ogljikov dioksid (CO₂) je neposredno sorodnega plina, ki povzroča globalno segrevanje. Emissioni iz prometa povzročajo koncentracijo ozonskega plastike in PM₁₀ in PM_{2,5} ter drugih škodljivih oksidov. *Stranika je upravičena do prihranka v višini 5500,00 € (iz DDV) 0,000 € standardni popust in 3500 € popust na vozila iz zaloge. Prihranek velja za Nissan Qashqai e-POWER 2WD verzije AGENTA, H-CONNECTA, TERA in TERNAH iz zaloge. **Ob nakupu avtomobila z Mobilne Finančne Servise kupce prejme zavarovanje špičastih koles, ki je v prvem letu subvencionirano in je za kupca brezplačno ter 8 let jarnatva. Podajljano jamstvo 8 let vključuje 3 let jarnatva oz. 100000 kilometrov prevoženih kilometrov (3 leta tovarniške garancije in 2 leti podajljane jamstva Real Garant) in izboljšava 3 leta podajljane jamstva Real Garant (iz 100000 skupno prevoženih kilometrov kar nastopi prej). Podajljano jamstvo je storitev zavarovalnice Real Garant Versicherung AG in velja od istega tovarniške garancije pod pogoji navedenimi v pogodbi o podajljane jamstvu in pogojih jamstva. Stranika prejme ob nakupu novega vozila Nissan Qashqai e-POWER bon za set 4 zimskih pnevmatik v vrednosti 500 € (iz DDV). Obvezno je naročilo pnevmatik pri CA Adriatic, d. o. o. Popusti/izjeme velja do 31. 12. 2023 oziroma do razprodaje zaloge. Nissan si pridržuje pravico da predčasno zaključi akcijo ali jo podaljša. Vse prodajne cene EVPC** = maloprodajne cene so neobvezujoče, priporočene cene in vključujejo 22% DDV in dan. Priljubljeni si pravico do nakup. Tabe so shematične. Pooblaščen licenčni, CA Adriatic, d. o. o., Dupleška 22, 1001 Ljubljana. Več na nissan.si

BORIS KOPITAR SVETUJE

PREVERITE SLUH IN POSKRIBITE ZANJ

POKLIČITE ZA TERMIN
059 044 055

BREZPLAČNO PREVERJANJE SLUHA IN TESTIRANJE SLUŠNIH APARATOV BTC LJUBLJANA

OBIŠČITE AUDIOBM
AUDIOBM.SI SLUŠNI CENTRI

Avtoservis Vesel

Anže Vesel s.p.

Češnjice 16b
1251 Moravče

T: 01 72 31 032
G: 041 288 075
info@servis-vesel.si

Odprto: od ponedeljka do petka od 8.00 do 17.00

- servis in popravila vozil vseh znamk
- priprava vozil za tehnični pregled
- diagnostika vozil
- kleparska dela
- vulkanizerske storitve
- brezplačno nadomestno vozilo

www.servis-vesel.si

TV - INTERNET

Slovenski in tuji TV programi z Limbarske gore in Krvavca - Kržišča. Brezžično do objekta!

ZANESLJIVO IN UGODNO!

- TV OD 16€, INTERNET od 13€, MOBILNI TELEFON od 5€/mesec
- Najboljši športni, filmski, otroški in dokumentarni programi s podnapisi
- INTERNET in IPTV signal tudi s kamniškega gradu, Krima, Ambroža, Velike Planine, Zgornje Javoršice, Kališča, Rožična, Zasavske Svete gore, Peč, Črničva, Slivne, Sv. Miklavža

040 997 007
www.zvezdatv.si www.gorosan.com **Zvezda TV**

ZANESLJIV SERVIS LCD TV

VRATA JERMAN

PRODAJA IN MONTAŽA

MARKO JERMAN s.p.

gsm.: 041 387 111
e-mail: mare.jerman@gmail.com
www: montaza-jerman.net

lipbled **HOPPE** **GARANT**
Türen für Ihr Zuhause

izmere • svetovanje • prodaja • montaža • servis